

KEHTESTATUD

direktori 31. augusti 2017. a
käskkirjaga nr 1-2/59

MUUDATUS

KEHTESTATUD

direktori 26. novembri 2020. a
käskkirjaga nr 1-2/55

MUUDATUS

KEHTESTATUD

direktori 4. septembri 2023. a
käskkirjaga nr 1-2/3

OLUSTVERE PÕHIKOOLI

ÕPPEKAVA

ÜLDOSA

SISUKORD

1. peatükk	5
Kooli eripära ja väärtused, kooli õppe- ja kasvatusesmärgid	5
§ 1. Kooli eripära ja väärtused	5
§ 2. Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid	6
§ 3. Pädevuste kujundamine	6
2. peatükk	18
Õppekorraldus	18
§ 4. Üldpõhimõtted	18
§ 5. Tunnijaotusplaan.....	18
§ 6. I kooliastmes kaheksa, II kooliastmes kümne ja III kooliastmes nelja nädalatunni kasutamine	19
§ 7. Läbivad teemad	20
§ 8. Õppe ja kasvatus rõhuasetused kooliastmeti.....	22
§ 9. Lõiming.....	23
§ 10. Liikluskasvatus	24
3. peatükk	26
Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused.....	26
§ 11. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud	26
§ 12. Ülekoolilised projektid	27
4. peatükk	28
III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord.....	28
§ 13 Üldpõhimõtted	28
§ 14. Loovtöö korraldamise põhimõtted.....	28
§ 15. Loovtöö temaatilised rõhuasetused.....	29
§ 16. Loovtöö liigid	29
§ 17. Loovtöö juhendamise põhimõtted	30
§ 18. Loovtöö esitamise korralduse põhimõtted	30
§ 19. Loovtöö hindamine	31
5. peatükk	32
Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus.....	32
§ 20. Hindamine.....	32
§ 21. Kujundav hindamine.....	33
§ 22. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus	33

§ 23. Kokkuvõtvad hinded ja järgmisse klassi üleviimine	35
§ 24. Põhikooli lõpetamine	37
§ 25. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord.....	38
6. peatükk	39
Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.....	39
§ 26. Haridusliku erivajaduse väljaselgitamine	39
§ 27. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamine	39
§ 28. Eesmärk	40
§ 29. Kooli tugisüsteem	40
§ 30. HEV märkamine	41
§ 31. Õpilase individuaalse arengu kaart	41
§ 32. Spetsialistide kaasamine	42
§ 33. Õpiabi osutamine	42
§ 34. Koolikohustuse mittetäitjad	44
§ 35. Käitumisprobleemidega õpilased.....	45
§ 36. Andekad õpilased.....	45
7. peatükk	46
Karjääriõppe korraldamine	46
§ 37. Karjääriõppe eesmärk	46
§ 38. Karjääriõppe kättesaadavus	46
§ 39. Oodatavad oskused ja pädevused põhikooli lõpul	46
8. peatükk	47
Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus	47
§ 40. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus	47
9. peatükk	48
Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.....	48
§ 41. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.....	48
§ 42. Töökava koostamise põhimõtted	48
10. peatükk	50
Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	50
§ 43. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	50
Läbivate teemade käsitlemine	51
1. Läbiv teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“.....	51
2. Läbiv teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng“	52

3. Läbiv teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“	53
4. Läbiv teema „Kultuuriline identiteet“	54
5. Läbiv teema „Teabekeskond“	55
6. Läbiv teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“	56
7. Läbiv teema „Tervis ja ohutus“	57
8. Läbiv teema «Väärtused ja kõlblus“	58
Nõuded loovtöö kirjalikule osale ja uurimustööle.....	60

AINEKAVAD

- Lisa 1 [Ainevaldkond „Keel ja kirjandus”](#)
- Lisa 2 [Ainevaldkond „Võõrkeeled”](#)
- Lisa 3 [Matemaatika](#)
- Lisa 4 [Ainevaldkond „Loodusained”](#)
- Lisa 5 [Ainevaldkond „Sotsiaalsained”](#)
- Lisa 6 [Ainevaldkond „Kunstiained”](#)
- Lisa 7 [Ainevaldkond „Tehnoloogia”](#)
- Lisa 8 [Ainevaldkond „Kehaline kasvatus”](#)
- Lisa 9 [Valikaine „Informaatika”](#)
- Lisa 10 [Valikaine „Omakultuur”](#)

1. PEATÜKK

KOOLI ERIPÄRA JA VÄÄRTUSED, KOOLI ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

§ 1. Kooli eripära ja väärtused

Olustvere põhikool on väike maakool, mis asub kaunis mõisapargis Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooliga (edaspidi OTMK) ühes õppehoones. Kasutame OTMK sööklat, võimlat ja raamatukogu. Olustvere mõisa teemakojad ja park pakuvad täiendavaid võimalusi õppekava elluviimiseks. Meil on hea bussi- ja raudteeühendus Viljandi ja Tallinnaga. Meie õpetajad annavad tunde OTMKs ja vastupidi.

Kooli logo elemendid kajastavad kooli eripära

Valisime oma kooli vapiloomaks olendi, kellel on seos nii Olustvere pargi kui haridusega laiemas mõttes. Vanas Kreekas oli öökull pühendatud tarkuse jumalannale Athenale. Teda on vermitud ka antiiksetele müntidele. 70-ndate lõpus leiti meie kooli praeguselt asukohalt aardeleid, milles oli palju vanu hõbemünste. Raamat sümboliseerib tarkust ja teadmisi, “avatud raamat” tähistab isiksusi, keda on lihtne mõista ja kes on maailmale avatud.

Meie kooli väärtused on:

minust sõltub – suhtumine määrab

läheb korda – väärtustan ja hindan

elu rikkus – õppides õnnelikuks

rahvuslikkus – põlvest põlve

koos on tore – hoolin ja arvestan

Väärtuste arendamisega koolis tegeletakse igal tasandil. Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena. Kooli missioon ja visioon kajastavad kooli väärtusi.

Kooli missioon

Siin on õng – õpime püüdma!

Kooli visioon

Inimeselt inimesele

§ 2. Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid

(1) Olustvere põhikoolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

(2) Olustvere põhikoolis on õpetuse ja kasvatuses põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

(3) Olustvere põhikooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õppekeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

(4) Olustvere põhikool toetab põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Põhikoolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

(5) Olustvere põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

(6) Olustvere põhikool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse põhikooli õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

(7) Olustvere põhikool tunneb ja väärtustab oma kodukoha kultuuritegelasi, eesti kultuuri ja kultuuripärandit.

§ 3. Pädevuste kujundamine

(1) Olustvere põhikooli õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks ning kooliastmetes taotletavateks pädevusteks.

(2) Üldpädevused on ainevaldkondade ja õppeainete ülesed pädevused, mis on olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Need kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses.

(3) Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

(4) Üldpädevuste kujunemisel on oluline tagasiside andmine õpilasele õpetaja ja teiste kooli töötajate ning kaasõpilaste poolt. Oluline on õpilase enda tegevuse jälgimine ja enesehindamine.

(5) Üldpädevused on:

- 1) kultuuri- ja väärtuspädevus
- 2) sotsiaalne ja kodanikupädevus
- 3) enesemääratluspädevus
- 4) õpipädevus
- 5) suhtluspädevus
- 6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus
- 7) ettevõtlikkuspädevus
- 8) digipädevus

(6) Õppe ja kasvatus rõhuasetused pädevuste kujundamisel, kus iga järgnev kooliaste eeldab eelneva omandamist ja täiendamist:

- 1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;

	I aste	II aste	III aste
Suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast.	Peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist. On viisakas, täidab lubadusi.	On usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest.	Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.
Tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga.	Teab, mida tähendab lugupidav käitumine. Oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada.	Suhtub inimestesse eelarvamuseti. Hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, järgib ühiselu norme.	Suhtub kaasinimestesse mõistvalt ja lugupidavalt.
Tajuda ja väärtustada oma seotust loodusega.	Käitub loodust hoidvalt.	Oskab looduses käituda, huvitub looduse uurimisest. Väärtustab säästvat eluviisi.	Mõistab inimese ja keskkonna seoseid. Suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes.

Tajuda ja väärtustada oma seotust oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega.	Tunneb ja austab oma kodupaika, kodumaad ja riiki. Teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt; tunneb Eesti riigi sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid.	Väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas. Suhtub lugupidavalt teistesse rahvustesse.	On ettekujutus ja teadmised maailma eri rahvaste kultuuridest. Tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule.
Väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt.	Julgeb luua, olla omanäoline, märgata teiste loomingut, tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest.	Väärtustab kunstiloomingut ning väljendab end kunstivahendite abil.	Väljendab ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist.
Hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid.	Teeb vahet hea ja halva käitumise vahel. Teab põhjus-tagajärg seost. Saab aru, mis on tema jaoks oluline.	Teab kooli väärtusi ja mõistab nende sisu. Suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste, vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab läbirääkimiste vajalikkust probleemide lahendamisel.	Teab ühiskondlikke väärtusi, on välja kujundanud oma väärtushinnangud, oskab oma käitumist hinnata ning suunata enda, kooli ja ühiskondlikest väärtushinnangutest lähtudes.

2) sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

	I aste	II aste	III aste
Suutlikkus ennast teostada.	Oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste	Teab oma tugevusi ja parentusvaldkondi, vastutab oma tegude eest; oskab	On teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades

	ning puhkamise vahel	oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida.	vajaduse korral asjakohast nõu.
Toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut.	Teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt. Austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid.	Tunnetab end Eesti riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme.	On aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust.
Teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust.	On teadlik reeglitest, et mitte seada ohtu ennast ja teisi, liikleb ohutult. Teab ohtudest Interneti kasutamisel.	Suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes. On teadlik ühiskonna normidest.	Tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires. Oskab teha turvalisi valikuid IKTvahendite kasutamisel.
Teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides, aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning	Õpib üksi ja teistega koos, paaris ja rühmas. On viisakas, täidab lubadusi; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada.	Mõistab läbirääkimiste vajalikkust probleemide lahendamisel. Hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena,	Teeb koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides.

arvestada neid suhtlemisel.		sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest.	
-----------------------------	--	---	--

3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;

	I aste	II aste	III aste
Suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi.	Teab, kelle poole oma muredega pöörduda ning on valmis seda tegema. Oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada.	Püüab selgusele jõuda oma huvides, teab oma tugevaid ja arendamist vajavaid külgi.	Juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab vastutuse oma tegude eest. Omab adekvaatset enesehinnangut.
Analüüsida oma käitumist erinevates olukordades.	Oskab reguleerida oma käitumist vastavalt ümbritsevale keskkonnale.	Suudab näha mitmeid käitumisvalikuid ja valida nendest sobivaima.	Oskab toime tulla tavapärasel suhtluses esilekerkivate suhtlusprobleemidega ning neid lahendada arvestades kaasinimesi.
Käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise, lahendada suhtlemisprobleeme.	Väldib ohtlikke olukordi ja oskab ohuolukorras abi kutsuda. Hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest.	Väärtustab ja järgib tervislikke eluviise. On teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest; on leidnud endale sobiva harrastuse.	Väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi. On füüsiliselt aktiivne.

4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;

	I aste	II aste	III aste
Suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas.	Oskab valmis panna ning leida õppimiseks/ülesannete lahendamiseks vajalikke vahendeid. Oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas täiskasvanu juhendamisel.	Keskendub õppeülesannete täitmisele. Oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest.	On teadmishimuline ja oskab õppida. Oskab iseseisvalt organiseerida õppimist individuaalselt, paaris või rühmas.
Suutlikkus hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet.	Suudab õppematerjalidest ja etteantud allikatest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada.	Oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada.	Oskab vajaduse korral küsida ning kasutada asjakohast abi.
Suutlikkus planeerida õppimist ja seda plaani järgida.	Koostab päevakava ja järgib seda, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel. Kasutab õpilaspäevikut oma plaani tegemisel ja järgmisel.	Kavandab oma tegevust ning kasutab endale sobivat vahendit päevakava koostamiseks, info märkimiseks ja järgimiseks. Oskab oma tegevust hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida täiskasvanu abil.	Seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel. Tagasilöökide korral leiab lahendusi.

Suutlikkus kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleemide lahendamises; seostada omandatud teadmisi varemõpituga.	Oskab end häälestada õppeülesandega toimetulemisele. Kasutab suunamise abil erinevaid õpivõtteid (sh paaris ja rühmatöö) arvestades õppeülesande iseärasustega.	Oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, tunneb õpivõtteid, oskab neid kasutada vastavalt õppeülesande iseärasustele.	Oskab kasutada õpioskusi ja strateegiad erinevates kontekstides ja probleemide lahendamisel.
Suutlikkus analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi.	Hindab oma teadmisi ja oskusi täiskasvanu suunamisel. Tahab õppida, tunneb õppimisest rõõmu.	Hindab oma tegevust ning valib ja rakendab parima saavutamiseks vajalikke tegevusi, tunnistab oma eksimusi ning korrigeerib oma tegevust.	On teadmishimuline, süsteemne, loov ja kriitiline, on avatud enesearendamisele, oskab leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu.

5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;

	I aste	II aste	III aste
Suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeltes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada.	Oskab ennast väljendada ja oma mõtteid arusaadavalt esitada. Mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid õpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase. Oskab viisakalt pöörduda erinevate suhtluspartnerite poole emakeeles. Oskab ennast tutvustada.	Väljendab oma arvamust ning põhjendab ja kaitseb seda. Tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel teemadel.	Suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada. Valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid tekste.
Suutlikkus lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust.	Leiab tekstidest teavet ja mõistab seda.	Kuulab ja loeb tekste mõtestatult.	Mõistab ja tõlgendab erinevaid tekste.

Suutlikkus kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili.	Esitab tekstides leiduvat teavet suuliselt ja kirjalikult. Oskab nimetada allikmaterjali teabe otsimisel.	Loob suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõistab suulist kõnet. Kasutab viitamist.	Väljendab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt. Viitab kasutatud materjalidele korrektset.
Suutlikkus väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi.	Tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest.	Loob keeleliselt korrektseid tekste. Eristab kõnekeelt kirjakeelest.	Tunneb ja järgib õigekirjareegleid ja loob keeleliselt korrektseid tekste. Oskab kasutada õigekeelsuse kontrolliks vajalikke allikaid. Eristab kõnekeelt kirjakeelest.

6) matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;

	I aste	II aste	III aste
Suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus.	Arvutab ning kasutab mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades ülesandeid lahendades.	On kindlalt omandanud arvutus ja mõõtmisoscuse ning tunneb ja kasutab juhendamise abil loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades.	Lahendab igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad loogika ja ruumilise mõtlemise ning valemite, mudelite, skeemide, graafikute kasutamist.
Suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid.	Oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit,	Oskab kasutada veebis erinevaid mudeleid loodusteaduste õppimisel. Oskab kasutada lihtsamaid uurimisega seonduvaid mõõtmis- ja vaatlusvahendeid. Oskab esitada loodusteaduslikke	Teab ja vajadusel oskab kasutada loodusteaduslikku uurimismeetodit õppetöös ja muudes valdkondades. Oskab kasutada looduse uurimisega seonduvaid mõõtmis- ja vaatlusvahendeid. Oskab esitada loodusteaduslikke

	diagrammi ja kaarti lugeda.	küsimusi, teha katseid ning selle põhjal järeldusi teha.	küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi.
Suutlikkus mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid.	Mõistab, et inimene on looduse lahutamatu osa.	Oskab kasutada eale vastavaid tehnoloogiaid erinevate loodusteaduslike probleemide lahendamiseks	Teadvustab loodusteadustevahelisi seoseid Oskab kasutada eale vastavaid tehnoloogiaid erinevate loodusteaduslike probleemide lahendamiseks.
Suutlikkus kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt	Oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid.	Mõistab tänapäevaste tehnoloogiate kasutamise vajadust ja oskab kodus ja koolis olevaid seadmeid kasutada.	Oskab eesmärgipäraselt kasutada tänapäevaseid tehnoloogiaid.

7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;

	I aste	II aste	III aste
Suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades.	Tunneb rõõmu loovast eneseväljendusest. Oskab alata tegevusi.	Kavandab ja hindab oma tegevust ning valib ja rakendab tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi. Kaasab teisi.	On ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale. Oskab oma ideid teistega koostöös ellu viia.
Suutlikkus näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa	Märkab probleeme. Teab, kelle poole oma muredega pöörduda ning on valmis seda tegema.	Näeb ja tunnistab oma eksimusi ning korrigeerib oma tegevust.	Omab julgust aktiivselt sekkuda. Oskab leida probleemidele lahendusi.

probleemide lahendamisele.			
Suutlikkus seada eesmäärke, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia.	Oskab koostada endale päevakava ning järgib seda. Seab eesmäärke täiskasvanu suunamisel.	Seab eesmäärke ning tuleb toime tagasilöökide korral.	Seab endale eesmäärke ja tegutseb nende nimel. Planeerib enda karjääri.
Suutlikkus korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest.	Tunneb rõõmu liikumisest ja ühistegevusest.	Algatab ühistegevusi. Peab kinni kokkulepetest ning vastutab oma tegude eest.	Algatab ja korraldab ühistegevusi ning võtab endale vastutuse oma tegude ees.
Suutlikkus reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.	Väldib ohtlike olukordi ja kutsub ohuolukorras abi.	Suudab muutustega toime tulla.	Reageerib paindlikult muutustele.

8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

	I aste	II aste	III aste
Suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes	Kooli arvutivõrgu kasutamine, sisselogimine, võrgukausta salvestamine. Käivitab ja kasutab lihtsamaid arvutiprogramme ja tehnilisi seadmeid. Oskab kasutada eelseadistatud nutiseadet, E-kooli keskkonna kasutamine.	Kasutab arvutit teadlikult õppetöös. Saab iseseisvalt hakkama eestikeelsete arvutiprogrammide või simulatsioonide kasutamisega. Oskab kasutada oma nutiseadet õppetöös (leida ja installida äppe seadme op.süsteemile sobivast keskkonnast) Oskab kaitsta oma nutiseadet võõraste	Saab iseseisvalt hakkama lihtsamate võõrkeelsete arvutiprogrammide ja simulatsioonide kasutamisega. Oskab sünkroniseerida nutiseadmete andmeid erinevates veebikeskkondades. On teadlik riigi ja kohaliku omavalitsuse e-teenustest, teab

		eest. E-kooli ja <i>Google drive</i> keskkonna kasutamine.	kuidas neid kasutada.
Suutlikkus leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväarsust.	Kasutab digitaalset õppematerjali ja eakohast õpitarkvara. Oskab internetist otsida infot ning seda oma arvutisse salvestada.	Kasutab digitaalset õppematerjali ja eakohast õpitarkvara. Oskab otsida internetis olevat infot. Oskab internetist leitud infot viidata (link).	Kasutab digitaalset õppematerjali ja eakohast õpitarkvara. Oskab läbi viia keerukamaid otsinguid, suhtub leitud materjali kriitiliselt ning oskab hinnata materjali usaldusväarsust. Omab ülevaadet autoriõigustest.
Suutlikkus osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel.	Oskab luua ja salvestada dokumenti, lisada sinna pilti ning tunneb lihtsamaid vormistusvõtteid ühes tekstitöötlusprogrammis .	Oskab luua esitlust ühes esitlusprogrammis. Oskab koostada veebipõhist esitlust ning seda jagada. Oskab vormindada teksti etteantud nõuete kohaselt. Koostab ja salvestab arvuti abil iseseisvalt kirjaliku töö, nt plakati, kuulutuse, referaadi. Teab referaadi koostamise põhimõtteid ning oskab vastavalt nendele referaati koostada.	Teab kooli loov- ja uurimistöde vormindamise juhendit ning oskab vormindada dokumenti nendele vastavalt. Eri liiki tekstide kirjutamine internetikeskkonnas – meilid, blogid, kommentaarid jm.
Suutlikkus suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades	Omab kooli e-postiaadressi kujul eesnimi.perenimi@olus.tvere.edu.ee . Oskab logida sisse kooli e-postkasti ning talle saadetud kirju lugeda. Oskab saata e-kirja.	Oskab avada ekirjadele lisatud manuseid ning ise manuseid lisada. Oskab ära tunda petukirja, suhtub kriitiliselt võõralt aadressilt saabunud kirjadesse. Omab e-kooli kasutajat ja oskab kasutada sealset	Oskab seadistada oma e-postkasti (kirjade sorteerimine, kaustade loomine). Omab ülevaadet ja oskab kasutada Google Drive koostöökeskkonda.

		suhtluskeskkonda. Oskab kasutada e- kooli keskkonda õppematerjalide allalaadimiseks ning oskab faili üles laadida.	
--	--	--	--

(7) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.

(8) Kooliastmetes taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut eakohaste üldpädevuste ja valdkonnapädevuste ning õpitulemuste omandatuse kaudu.

(9) Ainekavades esitatakse osaoskuste või õppeteemade kaupa taotletavad õpitulemused, mis toetavad kooliastmete õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamist ja valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

Olustvere Põhikooli õppekavas on järgmised ainevaldkonnad ja neis kirjeldatavad kohustuslike õppeainete ainekavad on:

- 1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus;
- 2) võõrkeeled: inglise keel, vene keel või soome keel
- 3) matemaatika: matemaatika;
- 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia;
- 5) sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus;
- 6) kunstained: muusika, kunst;
- 7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus;
- 8) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus;
- 9) valikõppeained on informaatika ja omakultuur.

2. PEATÜKK

ÕPPEKORRALDUS

§ 4. Üldpõhimõtted

- (1) Õppekeel on eesti keel.
- (2) Põhikoolis on õppekava läbimiseks arvestatud üheksa aastat.
- (3) Õppeaasta koosneb 35 nädalast ning jaguneb õppeveeranditeks.
- (4) Koolis on õpe korraldatud viisil, kus kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel, eristades üldjuhul tavapäraseid ainetunde.
- (5) Õppe- ja kasvatustöö peamiseks vormiks on enamasti tund, kuid õppetöö võib toimuda ka teistes õppevormides (nt paaristund, projektitöö, õppepäev, iseseisev töö jne).
 - 1) Juhendatud õpe võib toimuda ka üksikute e-õppe päevadena või distantsõppena. Õppetöö korraldus ja hindamine osalise või täieliku distantsõppe ajal on sätestatud kooli kodukorras.
- (6) Õppetunniks loetakse ka õppekäiku, milles toimub juhendatud õpe. Õppetund võib toimuda kooli ruumides, kooli territooriumil ja õppekäiguna väljaspool kooli territooriumi.
- (7) Koolis õpetatakse A-võõrkeelena inglise keelt ja B-võõrkeelena vene keelt ja soome keelt.
- (8) Informaatikatunnid toimuvad 4. ja 7. klassis. Kõikides teistes klassides toimub omandatud oskuste arendamine erinevatesse õppeainetesse lõimitult.
- (9) Omakultuuri tunnid toimuvad 5. klassis, kus põhirõhk pannakse kodukoha kultuuriloo tundmaõppimisele.

§ 5. Tunnijaotusplaan

OLUSTVERE PÕHIKOOLI TUNNIJAOTUSPLAAN ÕPPEAINETI JA KLASSITI

Õppeaine	I kooliaste				II kooliaste				III kooliaste			
	Tundide arv			Riiklik tunni- jaotus- plaan	Tundide arv			Riiklik tunni- jaotus- plaan	Tundide arv			Riiklik tunni- jaotus- plaan
	1. kl	2. kl	3. kl		4. kl	5. kl	6. kl		7. kl	8. kl	9. kl	
1. Eesti keel	7	8	6	19	5	4	3	11	2	2	2	6
2. Kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
3. A-võõrkeel			3	3	4	3	4	9	3	3	3	9
4. B-võõrkeel						1	3	3	3	3	3	9
5. Matemaatika	4	5	5	10	5	5	5	13	5	5	5	13
6. Loodusõpetus	1	1	2	3	2	2	3	7	2			2
7. Geograafia									2/1	2	2	5
8. Bioloogia									1/2	2	2	5

9. Keemia										2	2	4
10. Füüsika										2	2	4
11. Ajalugu						1	2	3	2	2	2	6
12. Inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2
13. Ühiskonnaõpetus							1	1			2	2
14. Muusika	2	2	2	6	2	2	1	4	1	1	1	3
15. Kunst	2	1	2/1	4,5	1	1	1	3	1	1	1	3
16. Tööõpetus,	1	2	1/2	4,5								
17. Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus					2	2	2	5	2	2	1	5
18. Kehal kasv	3	3	3	8	3	3	2	8	2	2	2	6
19. Informaatika					1				1			
20. Omakultuur						1						
KOKKU:	20	23	25	60	25	28	30	73	30	32	32	90

§ 6. I kooliastmes kaheksa, II kooliastmes kümne ja III kooliastmes nelja nädalatunni kasutamine

õppeaine	I kooliaste	II kooliaste	III kooliaste
Eesti keel	2 tundi	1 tund	
Inglise keel		2 tundi	
Vene keel		1 tund	
matemaatika	4 tundi	2 tundi	2 tundi
loodusõpetus	1 tund		
geograafia			0,5 tundi
bioloogia			0,5 tundi
muusika		1 tund	
Käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus		1 tund	
Kehaline kasvatus	1 tund		
Valikaine informaatika omakultuur		1 tund 1 tund	1 tund
Kokku:	8 tundi	10 tundi	4 tundi

§ 7. Läbivad teemad

(1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub:

- 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekooolisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivad teemad on:

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid. Realiseerub:

- ettevõtete külastamine;
- elukutsete tutvustamine;
- kohtumised erinevate elualade esindajatega;
- lapsevanemate kaasamine;
- karjäärinõustamine.

Keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele; Realiseerub:

- erinevad meetodid ainetundides;
- õppekäigud;
- õuesõpe;
- taaskasutamine.

Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele; Realiseerub:

koolilaat, koolikohvikud;
õpilaste omaalgatuslikud üritused;
heategevuslikud ettevõtmised (pargi koristamine, kodukoha korrastamine);
ainetunnid.

Kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumisladi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis; Realiseerub:

koorilaul;
käsitöö;
puutöö;
rääkivad seinad;
ainepäevad, - nädalad;
kontserdid, muuseumid, kunstinäitused, teatrietendused;
ainetunnid;
osalemine laulu- ja tantsupeol.

Teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi; Realiseerub:

arvutiring, programmeerimine, teksti töötlemise alused;
ainetundides;
kriitiline meedia tarbimine.

Tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutavas tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas; Realiseerub:

digivahendite kasutamine õppetöös;
ekool;
ainetundides.

Tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele; Realiseerub:

liiklusõpe;
KEAT (Kaitse ennast, aita teisi);

ainetundides läbivate teemadena (tuleohutus, raudteeohutus, liiklus);

koostöö politsei ja päästeametiga.

Väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires. Realiseerub:

koolikultuuris;

ühisüritused;

õppekäigud;

ainetunnid.

Omakultuur - eesmärgiks on väärtustada eesti kultuurilugu paikkonna kultuurilisest omapärasest lähtudes, tutvuda paikkonna kultuuriinimestega, kunstiga, ajaloo, kirjandusega, lauludega, tantsudega, traditsioonide ja kommetega, loodusega, väärtustada rahvuskäsitööd, olema salliv teiste rahvaste kultuuride suhtes ja teadvustama eri kultuuride vastastikku rikastavaid mõjutusi. Realiseerub:

5. klassi valikaine tunnis

läbiva teemana ainetundides

kooli üritustel

paikkonnaga tutvumisel

koostöös

§ 8. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused kooliastmeti

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes

(1) Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetöoks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.

(2) Esimeses kooliastmes keskendutakse:

1) kõlbliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;

2) positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisesse;

3) õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;

4) eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;

5) põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;

6) õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(3) Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.

(4) Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

(5) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuse põhitaotluseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmisi- ja tegevusvaldkondade vastu.

(6) Teises kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- 2) huvitegevusvõimaluste pakkumisele;
- 3) õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- 4) õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

(7) Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

(8) Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

(9) Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- 1) õpimotivatsiooni hoidmisele;
- 2) õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- 3) erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele ning enesekontrollimise oskuse arendamisele;
- 4) pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- 5) õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- 6) õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

§ 9. Lõiming

(1) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

(2) Kõige laiem tähendus on omavahel sobivatest osadest terviku moodustamine. Eemärgiks on pakkuda õpilastele motiveeritud õppimist, seostada teadmisi õpilastest ja tema huvidest lähtuvalt ning soodustada sellega õpilaste aktiivsust.

(3) Lõimimisel kasutatakse ainetevahelisi seoseid, ajalist kooskõla ja ainete kombineerimist. Lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisestest ja -väliste projektide, läbivate teemade, ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõiming kajastub ainekavades, ürituste kavas, loovtöö juhendis.

§ 10. Liikluskasvatus

(1) Vastavalt liiklusseadusele on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on

- 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiuvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
- 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

(2) Kooli rolliks on vastavalt „Liiklusseadusele— viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks.

(3) Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 27.10.2011. a määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord—.

(4) Määruses „Laste liikluskasvatuse kord— on esitatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

- 1) põhikooli I astmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast;
- 2) põhikooli II ja III astmes on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.

(5) Maanteeamet soovib liikluskasvatuse teemade kaudu kujundada alljärgnevad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- 2) oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- 3) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve- ning küünarnukikaitset, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- 4) oskab käituda ühissõidukeis, neisse siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- 5) oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskeudega sõitmiseks ohutut kohta;
- 6) oskab ohutult liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- 7) oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- 8) oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- 9) oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- 2) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijuhi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitsesid;
- 3) oskab käituda ühissõidukeis, neisse siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- 4) oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- 5) oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- 6) oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- 7) tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- 8) oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusalaste teemakäsitluste kohta;
- 9) oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja teab, kuidas ohtu vältida.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- 1) väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
 - 2) oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
 - 3) oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
 - 4) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitsesid;
 - 5) teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
 - 6) oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
 - 7) kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
 - 8) mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
 - 9) on teadlik ohutusalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
 - 10) oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutusalast olukorda teiste riikidega.
- (6) Liikluskasvatuse detailiseeritud teemasid käsitletakse klassijuhatajatundides ja integreerituna ainetundides. Liiklusalased üritused kavandatakse kooli üldtööplaanis.

3. PEATÜKK

ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED

§ 11. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud

- (1) Valdav osa õpet toimub klassis, kus saab mööblit sobivalt ümber paigutada liikumistegevusteks (nt dramatiseeringud, õppemängud), rühmatöökaks ning ümarlauavestlusteks.
- (2) Klassiruumis kasutatakse ÕS ja võõrsõnade leksikoni, tahvlile joonestamise vahendeid, tasandiliste ja ruumiliste kujundite komplekte, taskuarvuteid, maailma atlaseid, Eesti atlaste komplekte, ajalooatlaseid, seinakaarte, kontuurkaarte, teabekirjandust, CD-d, DVD-d, VHS-d, auviseid, digitaliseeritud andmebaase, seinatabeleid, molberteid.
- (3) Tundides kasutatakse tänapäevastel IKT-l põhinevaid õpikeskkondi ning õppematerjale ja vahendeid, sh. netisõnaraamatuid.
- (4) Tunde peetakse vajaduse korral arvutiklassis, raamatukogus ning väljaspool kooli.
- (5) Kool korraldab praktilised tööd klassis, kus on vesi, valamud, elektripisitikud; võimaldab ainekavas nimetatud praktiliste tööde tegemiseks katsevahendid ja –materjalid, projektsioonitehnika, foto- ja videokaamerate, skanneri ja printeri kasutuse.
- (6) Kool võimaldab õuesõpet ning õppekäikude korraldamist vähemalt kaks korda kooliastme jooksul, keskkonnahariduskeskuse või loodusharidusega seotud üritusel osalemist.
- (7) Kool võimaldab osaleda loodus- ja keskkonnaharidusprojektides.
- (8) Kool võimaldab kooli õppekava järgi vähemalt korra õppeaastas õpet väljaspool kooli territooriumi (looduses, muuseumis, arhiivis, näitusel, kontserdil, laboris).
- (9) Kool võimaldab kasutada naturaalklaverit, klaveritooli, süntesaatorit, muusikakeskust HIFI, noodijoonestikuga tahvlit, noodipulte, rändnooti, astmetabelit, klaviatuurtabelit, internetiühenduse ja helikaardiga arvutit, fonoteeki.
- (10) Kool võimaldab instrumentariumi (Orffi instrumentarium, plokkflööti või 6-keelne väikekannel, akustiline kitarr) õpilastele musitseerimiseks.
- (11) Kool korraldab kehalise kasvatusõpet Olustvere TMK võimlas, kus on vajalik sisseseade ainekavakohasteks õppetegevusteks.
- (12) Kool võimaldab kasutada suusarada ja/või uisuväljakut, terviserada ja korraldab ujumise algõpetust.
- (13) Hügieeniharjumuste kujundamiseks on olemas rõivistud ning pesemisruumid võimlas.
- (14) Kool võimaldab vajalikud kunstivahendid ja -materjalid, lõikamisvahendid, mõõtmisvahendid, märkimisvahendid, vajalikud materjalid, töövahendid tekstiilitöökaks ja meisterdamiseks.
- (15) Kooli koostööpartnerid on Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli, mõisakompleks, tähetorn Orion, Olustvere lasteaed Piilu, Olustvere raamatukogu, Suure-Jaani Kool ja piirkonna ettevõtted. Koolil on pikaajaline sõpruskool Soomes Jokioise vallas.
- (16) Kool võimaldab osaleda erinevate õppetööd toetavate huviringide tegevuses.
- (17) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja või teise õppe- ja kasvatusalal töötava isiku kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis

Olustvere põhikoolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

(18) Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamiseks vaatab kooli juhtkond läbi direktorile laekunud avaldused ja teeb otsuse õpingute arvestamise kohta kooli õppekava osana.

§ 12. Ülekoolilised projektid

(1) Õpilasele pakutakse erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunsti- ja kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa lüüa kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises.

(2) Koolis tegutseb laulukoor, mille koosseisu määrab muusikaõpetaja.

(3) Üldtööplaanis planeeritakse õppeaastaks kooli traditsioonilised üritused:

- 1) 1. septembri aktus ja lõpuaktused;
- 2) põhikooli lõpuaktus;
- 3) pereõhtu seltsimajas;
- 4) jõulupidu;
- 5) kevadpidu;
- 6) vastlapäev;
- 7) viimane koolikell;
- 9) kalendrilised tähtpäevad;
- 10) ainenädalad ja ainepäevad;
- 11) käsitöö- ja kunstinäitus;
- 12) liiklusalased üritused.

(4) Ülekooliliste projektide kavandamise põhimõtted

- 1) õppeaasta alguses korraldatakse töökoosolek;
- 2) kooliaasta alguses korraldab õpilasesindus töökoosoleku;
- 3) huvijuht koos õpilasesindusega koostab õppeaastaks töökava;
- 4) töökoosolekutel edastatakse info saabuvate ürituste kohta;
- 5) valitakse vastutaja ja korraldajad;
- 6) kui töö käigus ilmneb vajadus muudatusteks, ollakse paindlikud.

4. PEATÜKK

III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD

§ 13 Üldpõhimõtted

(1) Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud.

(2) Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;

õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;

õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgeks isiksuseks;

üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;

õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

§ 14. Loovtöö korraldamise põhimõtted

(1) III kooliastmes korraldab kool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline, näit. ese, film, Power Point esitlus, näidend, näitus, tants (neile lisandub kirjalik osa). Loovtöö temaatika valib kool, täpsema teemavaliku teevad õpilased. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Iga õppeaasta 1. oktoobriks esitavad aineõpetajad loovtöö temaatika lähtudes läbivatest teemadest.

(2) Loovtööde koordineerijaks on klassijuhatajad, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine, kes fikseerib õpilaste valikud ja juhendajad ning jälgib tegevusplaani täitmist; Klassijuhataja tutvustab loovtöö teemasid ning erinevaid võimalusi nende käsitlemisel, nõudeid töö koostamisele ning tähtaegu.

(3) Loovtööd juhendavad direktori poolt kinnitatud aineõpetajad, ainete lõimumise puhul õpetajad või vastava kvalifikatsiooniga inimesed väljaspoolt kooli;

(4) Loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks võiks olla 15 tundi, mis sisaldab nii juhendamisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd;

(5) Õpilane võib valida töö kooli poolt pakutud teemade hulgast või pakkuda omapoolse töö.

(6) Loovtöö teema otsustab õpilane koos klassijuhatajaga, konkreetne tegevus planeeritakse koos juhendajaga.

§ 15. Loovtöö temaatilised rõhuasetused

(1) Loovtöö koostamine on lõimitud järgmiste ainevaldkondadega:

- 1) eesti keel ja kirjandus – toetavad suulist ja kirjalikku väljendusoskust;
- 2) võõrkeeled – toetavad teabeallikate mõistmist,
- 3) matemaatika – toetab teadmiste rakendamist loovtöö kavandamisel;
- 4) loodusained – võimaldavad mõista inimese ja tehnika mõju looduskeskkonnale;
- 5) kunstained – toetavad käelise tegevuse arendamist ja loovat mõtlemist;
- 6) tehnoloogia – toetab arusaama teadmiste ja praktilise tegevuse omavahelisest seotusest; pakub loomingulise eneseväljenduse võimalusi;
- 7) informaatika – toetab teabe leidmist ja kirjalikku vormistamist.

(2) Loovtöö võimaldab õpilasel alates kavandist kuni töö praktilise teostuseni valida ise teema, vastutada oma töö tähtsajalisuse ning kvaliteedi eest.

(3) Töö valmimise käigus realiseerib õpilane loovalt oma ideid, kasutab teistes valdkondades omandatud teadmisi; kirjaliku loovtöö koostab arvutis korrektselt vormistatuna.

§ 16. Loovtöö liigid

(1) Läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimivaks loovtööks võib olla projekt (näitus, ürituse organiseerimine), loominguline töö (muusikateos, luuleraamat, veebileht), õpikoda, õpilasuurimus või muu taoline töö.

(2) Keelte-, loodus-, tehnoloogia- ja sotsiaalainetes ning matemaatikas on loovtöö liikideks üldjuhul kirjalik projektitöö või õpilasuurimus.

(3) Õpilane lähtub töö teostamisel valitud teemast ning läbiviimisele ja vormistamisele esitatud nõuetest.

(4) Projekt

- 1) Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö(ülesanne) vm ettevõtmine: ürituse ettevalmistamine ja läbiviimine, näidendi lavastamine, oma tööde näitus, omaloominguline raamat, luulekogu jt
- 2) Projekt pakub hea võimaluse valitud teemadel viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega.
- 3) Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi.
- 4) Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiaurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist jm.

(5) Loovtöö kui muusikateos või kunstitöö

- 1) Loovtöö muusikateose või kunstitööna kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja.
- 2) Juhul, kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes viidata kasutatud teose autorile.

- 3) Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming aga ka muusikateose esitamine.
- 4) Kunsttöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, performance jne.
- 5) Kunsti- ja projektitöö puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa.

(6) Õpilasuurimus

- 1) Uurimistöö on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Töö kirjutamine annab õpilastele esimese iseseisva uurimustöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega.
- 2) Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Samuti aitab uurimustöö kaasa oskusele oma mõtteid edasi anda loogiliselt nii kõnes kui kirjas.
- 3) Uurimustöö peaks olema valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused.

§ 17. Loovtöö juhendamise põhimõtted

- (1) Õpetaja ja õpilased lepivad kokku, millal ja mitu korda üldjuhul toimub juhendamine ning kokkulepitud aeg märgitakse tegevusplaani.
- (2) Ühe juhendajal võib olla maksimaalselt 2 õpilast või 1 rühm.
- (3) Loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas. Juhendaja kohtub juhendatavatega vastavalt vajadusele.
- (4) Juhendaja roll on suunav:
 - aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
 - soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
 - jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
 - nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
 - täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse ;
 - nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.
- (5) Juhendaja võib suunata silmapaistvate loovtööde autoreid osalema olümpiaadidel, konverentsidel, konkurssidel jne.

§ 18. Loovtöö esitamise korralduse põhimõtted

- (1) Õpetaja poolt heaks kiidetud töö esitatakse kaitsmiskomisjonile tutvumiseks nädal enne töö kaitsmist.
- (2) Vorminõuetele mittevastav töö tagastatakse õpilasele paranduste tegemiseks.
- (3) Nõuded loovtöö kirjalikule osale ja uurimustööle on esitatud lisas 2.
- (4) Loovtöö esitus võib toimuda nii koolis kui kokkuleppel hindamiskomisjoniga väljaspool kooli.

- (5) Esitlus võib toimuda koolis ka ürituse või ainenädala raames: näiteks muusika- ja kunstinädalal, loodusainete nädalal, kus muuhulgas saavad õpilased üles astuda nt kontserdil või näitusel vastaval teemal koostatud loovtööga jm.
- (6) Mitme autori puhul osalevad loovtöö esitusel kõik rühma liikmed.
- (7) Loovtööd esitleb õpilane suulise ettekandena ning aega selleks võiks olla nt 10 minutit.
- (8) Ettekanne on õpilasel kirjaliku tekstina ette valmistatud.
- (9) Esitlust on soovitatav näitlikustada kas stendiettekande, multimeedia, audiovisuaalsete jm vahenditega.
- (10) Loovtöö esitlemisel õpilane:
 - 1) selgitab töö eesmärgi ja põhjendab teema valikut;
 - 2) tutvustab kasutatud meeto(dit)deid;
 - 3) esitab töö kokkuvõtte: milleni jõuti, kas eesmärk täideti.

§ 19. Loovtöö hindamine

- (1) Loovtöö hinnangu andmise eesmärgiks on:
 - 1) kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist ning anda seeläbi tagasisidet loovtöö kui terviku kohta;
 - 2) kujundada kriitilist suhtumist oma töösse, julgustada õpilast järgmisteks loovtöödeks ning toetada seeläbi isiksuse arengut.
- (2) Loovtööle ja selle esitlemisele annab koondhinnangu hindamiskomisjon, kuhu kuulub ka õpilase juhendaja. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle. Hinnang kantakse klassitunnistusele.
- (3) Hinnang antakse:
 - 1) töö sisule: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus;
 - 2) kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust;
 - 3) muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust.
 - 4) loovtöö protsessile: õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisoskust;
 - 5) loovtöö vormistamisele: teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine; viitamine.
 - 6) loovtöö esitlemisele: esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt.

5. PEATÜKK

ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS

§ 20. Hindamine

(1) Hindamise eesmärk on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

(2) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.

(3) Kool annab õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta kaks korda õppeaastas tunnistusel või arengukaardil. Tagasisidet antakse ka e-kooli kaudu. Täpsem info edastatakse kommentaarides.

(4) Õpilase käitumist hinnatakse hindega “eeskujulik”, “hea”, “rahuldav” või “mitterahuldav”. Hoolsust hinnatakse hindega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“, „mitterahuldav“.

Õpilase käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis ning väljaspool kooli.

Käitumishindega “eeskujulik” hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.

Käitumishindega “hea” hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.

Käitumishindega ”rahuldav” hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ning suunamist.

Käitumishindega “mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate ega lastevanemate nõudmistele. Õpilase käitumishindega “mitterahuldav” hindamisel teavitatakse eelnevalt lapsevanemat ja põhjendatakse õpilase käitumishinnet. Erandjuhtudel võib õpilase käitumist hinnata “ebarahuldavaks” ka üksiku ühiskonna- või kõlblusvastase teo eest.

Käitumise aastahindeks pannakse “mitterahuldav” kooli õppenõukogu otsuse alusel. Selleks esitab klassijuhataja õppenõukogule põhjenduse

Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppimisse ja ülesannetesse, tema kohusetunne, töökus, järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

Hoolsushindega “eeskujulik” hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki õppeaineid oma võimete kohaselt, on ülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni.

Hoolsushindega “hea” hinnatakse õpilast, kes suhtub õppimisse ja ülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib oma võimete kohaselt.

Hoolsushinde “rahuldav” saab õpilane, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid ja muid kohustusi, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt.

Hoolsushindega “mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppimisse ja ülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli tegemata oma kodused õppeülesanded ning muud ülesanded koolis ja kodus.

Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindale ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse Olustvere Põhikooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli õppekavas.

Nõuded õpilase käitumisele esitatakse Olustvere Põhikooli kodukorras.

§ 21. Kujundav hindamine

(1) Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.

(2) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad õpetajad ja teised õppe- ja kasvatusalal töötavad isikud õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Olustvere Põhikool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.

(3) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.

(4) Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

§ 22. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

(1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.

(2) Hindamisel kasutatakse 7-palli hindeskaalat:

- 1) „silmapaistev“: õpilase teadmised ja oskused on märkimisväärsed ning ületavad kirjeldatud õpitulemusi – 5+;

- 2) „suurepärane“: õpilane on omandanud kirjeldatud õpitulemused, mis võimaldavad tal teadmisi ja oskusi iseseisvalt rakendada (kui kasutatakse punktiarvestust, siis 90%–100% maksimaalsest punktisummast) – 5;
- 3) „väga hea“: õpilane on omandanud kirjeldatud õpitulemused valdavas osas ning kasutab neid oskusi ja teadmisi edasisel õppimisel (kui kasutatakse punktiarvestust, siis 80%–89% maksimaalsest punktisummast) – 4+;
- 4) „hea“: õpilane on omandanud kirjeldatud õpitulemused, kuid nende iseseisval rakendamisel esineb ebatäpsusi ja puudusi (kui kasutatakse punktiarvestust, siis 70%–79% maksimaalsest punktisummast) – 4;
- 5) „rahuldav“: õpilane on omandanud kirjeldatud õpitulemused, mis võimaldavad tal oluliste raskusteta hakkama saada edasisel õppimisel (kui kasutatakse punktiarvestust, siis 60%–69% maksimaalsest punktisummast) – 3+;
- 6) „vähene“: õpilane on omandanud õpitulemused, mida ta oskab kasutada juhendaja toel, kuid iseseisval kasutamisel tekib olulisi raskusi (kui kasutatakse punktiarvestust, siis 50%–59% maksimaalsest punktisummast) – 3;
- 7) „puudulik“: õpilane on omandanud õpitulemused, mis on ebapiisavad edasiseks õppimiseks (kui kasutatakse punktiarvestust, siis 0%–49% maksimaalsest punktisummast) – 2.

(3) Olustvere Põhikooli I, II klassis kasutatakse õpilase hindamisel kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid, millel puudub numbriline ekvivalent. Õpilase koolist lahkumisel teiseandakse jooksva õppeaasta sõnalised hinnangud, mis on aluseks õpilase järgmise klassi üleviimisel riiklikusse 5-palli hindedkaalasse.

(4) Õppeperioodi alguses teeb õpetaja õpilastele teatavaks õppeaines oodatavad õpitulemused ning planeeritud olulised õpiülesanded, samuti nende täitmise aja ja vormi.

(5) Oodatavate õpitulemuste saavutatust kontrollivate oluliste õpiülesannete aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega (aineõpetaja täidab e-koolis oleva kontrolltööde graafiku).

(6) Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Õppeteema lõppedes õpilase ainealaste teadmiste ja oskuste hindamisel kasutatavaid õpiülesandeid nimetatakse olulisteks õpiülesanneteks. Nende hulka võivad kuuluda kontrolltööd, referaadid, suulised õpiülesanded jm.

(7) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „puudulik” - 2.

(8) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „2” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

(9) Järelevastamise ja järeltööde sooritamise võimalus määratakse õpetajate konsultatsioonide graafikus, millest teavitatakse õpilast.

(10) Õpilaspäevikus ja e-kooli päevikus parandatakse hinne.

(11) Sooritamata olulised õpiülesanded märgitakse numbriga „0”.

(12) Sooritamata oluline õpiülesanne vastatakse järele 10 koolipäeva jooksul. Vastamata jätmisel asendatakse „0” hindega „2”.

(13) Teadmisi ja oskusi hindab klassi-või aineõpetaja, käitumist ja hoolsust klassijuhataja koostöös aineõpetajatega.

(14) Õpilaspäevik on vajalik 1. - 6. klassini info vahetamiseks kooli ja kodu vahel. Hinded kantakse e-kooli päevikusse ja õpilaspäevikusse. Lapsevanem kontrollib lapse päevikut. Vanema allkiri peab olema kõigil kooli poolt saadetud tagastamist nõudvatel teadatel.

(15) E-kooli päevikutesse kannab aineõpetaja tunnid ja kodused õppeülesanded iga õppepäeva lõpuks hiljemalt kell 16.00.

(16) Lapsevanema soovil ja neile, kellel puudub e-kooli kasutamise võimalus, saadab klassijuhataja 1 kord õppeveerandis õpilasega koju hinnetelehe.

(17) Õpilast ei hinnata, kui ta puudub pooltest või üle poole ainetundidest. Õpilasele määratakse tugisüsteem oskuste ja teadmiste omandamiseks.

(18) Valikainet „Omakultuur“ numbriliselt ei hinnata. Kokkuvõtvalt märgitakse „arvestatud“, kui õpilane on osalenud tunni- ja rühmatöodes ja saavutanud ainekavas toodud õpitulemused.

(19) 7-palli hindedkaala arvestamine riiklikku 5-palli süsteemi alljärgnevalt:

7-palli hindedkaala	5- palli hindedkaala
Hinded „5+“ ja „5“	Hinne „5“
Hinded „4+“ ja „4“	Hinne „4“
Hinded „3+“ ja „3“	Hinne „3“
Hinne „2“	Hinded „2“ ja „1“

§ 23. Kokkuvõtvad hinded ja järgmise klassi üleviimine

(1) Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine poolaastahinneteks ning poolaastahinnete koondamine aastahinneteks.

(2) Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool vastavalt § 11 lõikele 18 arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

(3) Kokkuvõtvad hinded kajastuvad e-koolis. I ja II klassi õpilased saavad kaks korda õppeaastas pool- ja õppeaasta lõpus paber kandjal kirjeldava tagasiside enda õpitulemuste kohta. III kuni IX klassi õpilased saavad õppeaasta lõpus paber kandjal tunnistuse kokkuvõtvate hinnetega.

(4) I ja II klassi õpilaste teadmiste ja oskustele antakse kirjalik hinnang lähtuvalt tema arengust, kooliastme pädevusest ja õpioskuste kujunemisest, õpiprotsessis osalemisest ning õpitulemustest. Suulisi hinnanguid saavad õpilased pidevalt.

(5) Kui õppeperioodi keskel on õppeaine poolaastahinne või -hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „2“ või antakse tulemustele samaväärne sõnaline hinnang.

(6) Õpilasele, kelle poolaastahinne on „2“, kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabi, tugiõpe), et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

(7) Nõutavate teadmiste ja oskuste omandamisel parandatakse hinne klassitunnistusel ja e-kooli päevikus.

(8) Poolaastahinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne viimase õppeveerandi lõppu.

(9) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „2” või samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeveerandi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

(10) Aastahinne kantakse õpilasraamatusse.

(11) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamal õppeaines aastahinne „2” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

(12) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamal õppeaines aastahinne „2” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses tuuakse esile kaalutlused, mille põhjal peeti otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

(13) 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja kolm tööpäeva enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

(14) Lõigetes 8 ja 13 sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

(15) 8. klassi viimasel õppeveerandil viiakse läbi eesti keele, matemaatika ja valikaine üleminekuksam.

(16) 8. kl õpilane teatab direktorile 1. märtsiks õppeaine, milles ta soovib sooritada valikaine eksami. Valikeksamit saab valida järgmiste õppeainete hulgast: inglise keel, vene keel, bioloogia, keemia, füüsika, geograafia, ajalugu.

(17) Kui 8. kl üleminekuksami hinne on „2“, sooritab õpilane korduseksami õpetaja poolt määratud ajal enne õppeperioodi lõppu.

(18) 8. klassi üleminekuksami hinne märgitakse eksamihindena ja poolaastahinde arvestusse ei lähe.

§ 24. Põhikooli lõpetamine

(1) Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „vähesed“, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

(2) Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- 1) kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
- 2) kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

(3) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel (ühtsete küsimustega põhikooli lõpueksamitöö kohandamine, abivahendite kasutamine, koolieksam vms) vastavalt haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

(4) Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib lõikes 1 nimetatud eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena eksami.

(5) Kooli direktor võib, eksameid korraldavat asutust eelnevalt informeerides, võimaldada erivajadustega põhikoolilõpetaja eksamineerimiseks ühte või mitut järgmist eritingimust:

- 1) lisaajaga kuni 15 minutit ühe astronoomilise tunni kohta;
- 2) eksami läbiviimist eraldi ruumis;
- 3) puhkepausi kuni 10 minutit ühe astronoomilise tunni kohta;
- 4) arvuti kasutamist ilma õigekirjakontrolli programmi (spelleri) kasutamiseta õpilasel, kes ei saa kirjutada või kelle käekiri on erivajadusest tingituna raskesti loetav;
- 5) vastuse üleskirjutamist tugiisiku poolt, kui õpilane ei saa kirjutada;
- 6) nägemispuudega või spetsiifilise lugemishäirega (düsleksia) õpilasele eksamiküsimuste ja teksti ettelugemist;
- 7) kuulmispuudega õpilasele eksami toimumise korralduse kohta kirjalike juhtnööride andmist;
- 8) õpiraskustega õpilasel õppevahendite (sõnaraamatud, abivahendid jms) kasutamist;
- 9) õpiraskustega õpilasele töökorralduste ja eksamiülesannete teksti täpsemat lahtikirjutamist, ümberstruktureerimist või suulist selgitamist;
- 10) spetsiifilise õigekirjahäirega (düsgraafia) õpilasele emakeele eksamitöö diferentseeritud hindamist;
- 11) kuulmispuudega õpilasele viipekeele tõlgi kasutamist.

(6) Eksameid korraldava asutuse eelneval nõusolekul võib direktor otsustada erivajadusega põhikoolilõpetajale järgmiste eritingimuste kohaldamise:

nägemispuudega õpilasele eksamitöö kirja suuruse muutmist või eksamitöö punktkirjas koostamist;

kuulmispuudega õpilasele eksamitöö ettevalmistamist ja läbiviimist ilma kuulamis- ja suulise osata.

(7) Põhikooli lõputunnistusel teisendatakse kooliastme hinded 5-palli süsteemi.

§ 25. Hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord

(1) Õpilasel või lapsevanemal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teada saamist.

(2) Õpilase hindamisega seotud vaidlusküsimusi lahendab kooli direktor õpilase või lapsevanema kirjaliku põhjendatud taotluse alusel.

(3) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

(4) Kui õpilane või lapsevanem ei ole otsusega nõus, võib ta pöörduda kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle järelevalvet teostava asutuse poole.

6. PEATÜKK

HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED, TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD

§ 26. Haridusliku erivajaduse väljaselgitamine

Haridusliku erivajadusega õpilane (HEV-õpilane) on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, terviseseisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas (nagu õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, tugipersonal), taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas.

Haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel kasutatakse pedagoogilis-psühholoogilist hindamist, erinevates tingimustes õpilase käitumise korduvat ja täpsemat vaatlust, õpilast ja tema kasvukeskkonda puudutava lisateabe koondamist, õpilase meditsiinilisi ja logopeedilisi uuringuid. Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse väga heade tulemuste saavutamisest üleriigilistel või rahvusvahelistel olümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel ning valdkonna ekspertide hinnangutest.

§ 27. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamine

Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane elukohajärgse kooli tavaklassis.

Direktor määrab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija, kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel.

Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

Haridusliku erivajadusega õpilasele võib rakendada individuaalset õppekava, pikapäevarühmas, kõneravis, õpiabis, konsultatsioonides ja tugiõppes osalemist.

Kui õpilase hariduslik erivajadus tuleneb tema andekusest, tagatakse talle individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate poolt või teiste vastava valdkonna spetsialistide poolt haridusprogrammide või teiste haridusasutuste kaudu.

Õppeperioodil jälgivad õpilasega tegelevad õpetajad ja tugispetsialistid õpilase arengut ja toimetulekut.

Õpetajad ja tugispetsialistid kirjeldavad vähemalt kord õppeaastas õpilase arengut ja toimetulekut ning esitavad omapoolsed soovitusel.

Õppeperioodi lõpul hindab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega õppetöö tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks.

Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitusel õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitusel, testimiste ja uuringute tulemused

ning nõustamiskomisjoni soovitusel õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil.

Nõustamiskomisjoni soovitusel ja vanema nõusolekul rakendab kool õpilasele õppe korraldamist põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava järgi, terviseseisundist tulenevat koduõpet või ühele õpilasele keskendatud õpet, põhikooli riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemuste asendamist või vähendamist või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamist.

Õppe korraldamisel nõustamiskomisjoni soovitude kohaselt jätkatakse õpilase arengu ja toimetuleku jälgimist. Nõustamiskomisjoni määratud tähtaja lõppemisel või vähemalt korra õppeaastas hindab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega nõustamiskomisjoni soovitatud õppekorralduse mõju õpilase arengule ja toimetulekule ning teeb selle põhjal ettepanekud edasiseks tegevuseks, sealhulgas täiendavate uuringute läbiviimiseks või uute soovitude saamiseks nõustamiskomisjoni poole pöördumiseks.

Tugiteenuste rakendamise kord

§ 28. Eesmärk

Hariduslike erivajadustega õpilaste väljaselgitamine, õpiraskustega õpilaste märkamine, mahajäämuse põhjuste leidmine ja õpiabi korraldamine.

Koostöö tegemine õpilase, tema vanemate (hooldajate), õpetajate, perearsti, nõustamiskeskuse, kohaliku omavalitsuse (KOV) ja teiste spetsialistidega.

Pedagoogilis-psühholoogiliste või meditsiiniliste uuringute läbiviimine sobiva õppevormi leidmiseks (koostöös lapsevanematega).

§ 29. Kooli tugisüsteem

HEV märkamine aineõpetaja, klassijuhataja, tugispetsialisti poolt;

koostöö aineõpetajate ja lapsevanematega;

õpilase individuaalse arengukaardi sisseseadmine;

Tugispetsialistide kaasamine:

- HEV-koordinaator (HEVKO)
- logopeed/eripedagoog
- psühholoog (vajadusel kasutame nõustamisteenust)
- sotsiaalpedagoog
- õpiabiõpetaja
- perearst
- huvijuht;

kooli õppenõustamiskomisjon, kuhu kuuluvad tugispetsialistid, klassijuhataja, vajadusel direktor;

õpiabi osutamine:

- konsultatsioonid või individuaalne õpiabi aineõpetaja poolt;
- pikapäevarühm;
- logopeediline abi;
- õpiabirühmad eesti keele ja funktsionaalse lugemisoskuse õpetamiseks I- III kooliastmes (kuni 6 õpilasele);
- tugiõpe.

lihtsustatud õppekava järgi õpetamine (LÕK);

individuaalse õppekava määramine;

koduõppele määramine;

spetsialisti uuringule suunamine;

täiendava õppetöö määramine;

nõustamiskomisjoni suunamine;

KOV-komisjoni suunamine;

HEV-õpilaste õppe toetamiseks § 8 nimetatud tunniressursi kasutamine.

§ 30. HEV märkamine

- (1) Õpilase esmane abistaja ja tema erivajaduse märkaja on klassijuhataja. Lisainfot lapse senise arengu kohta saab ta lapsevanemalt ja teistelt aineõpetajatelt, perearstilt, valla sotsiaaltöötajalt.
- (2) I-IV klassi õpilastele on võimaldatud õpiabi pikapäevarühmas, kõikidele õpilastele konsultatsioonitundides.
- (3) Kui õpilane ei suuda vaatamata tunnivälisele abile (pikapäevarühm, konsultatsioonid, individuaalne õpiabi) täita õppekava nõudeid kahe järjestikuse õppeveerandi jooksul, seab klassijuhataja õpilasele sisse individuaalse arengu kaardi, mille saamiseks pöördub klassijuhataja HEVKO või sotsiaalpedagoogi poole.

§ 31. Õpilase individuaalse arengu kaart

- (1) Õpilase individuaalse arengu kaardi esmane täitmine toimub arenguveestluse käigus. Hiljem osalevad täitmisel aineõpetajad, õpiabiõpetaja, logopeed/eripedagoog, psühholoog, sotsiaalpedagoog. Kaardi korrektse täitmise eest vastutab klassijuhataja. Enne lapsevanematega toimuvat vestlust peab analüüsima täidetud kaarti klassijuhataja koos HEVKO, logopeedi, psühholoogi, õpiabiõpetaja ja vajadusel sotsiaalpedagoogiga.
- (2) Vaatluse tulemustest teavitab klassijuhataja lapsevanemaid, toob välja õpilase tugevad ja nõrgad küljed, selgitab õpiraskuse olemust ja tutvustab kooli võimalusi õpilase õpiraskuse ületamiseks.
- (3) Vajadusel esitab klassijuhataja õpilase probleemi arutamiseks kooli ümarlauale. Vaatluskaardi analüüsi tulemusena määratakse õpilasele sobiv tugisüsteem või tehakse ettepanek maakonna nõustamiskomisjoni suunamiseks. Vaatluskaardid täidetakse arvutis ja neid säilitab HEVKO või sotsiaalpedagoog. Vaatluskaardi andmed on konfidentsiaalsed.

§ 32. Spetsialistide kaasamine

(1) HEV- koordinaator

HEV-õpilaste õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd teiste õpetajate ja tugispetsialistidega.

(2) Logopeed/ eripedagoog

Kõneravi vajavad õpilased, kelle suuline ja kirjalik kõne arenevad eakohase normiga võrreldes aeglasemalt või raskendatult. Koolilogopeedi töö põhieesmärk on toetada eelkõige kirjalikku ja suulist kõnet, millest otseselt sõltub õpiedukus (lugemine, kirjutamine, väljendusoskus). Kahe esimese õppenädala jooksul selgitab logopeed välja kõneravi vajavad lapsed, tehes vajalikud uuringud. Õpilastele, kelle suhtes rakendatakse kõneravi, saadetakse koju sellekohane teade. Lapsevanemal on võimalus saada konsultatsioone. Häälikuseadel on vajalik lapsevanema pidev, aktiivne osalemine ja kohustus tagada kodune järjepidev töö. Kõneravilise töö põhiosa moodustavad I-IV klasside õpilased. Vajadusel jätkub töö väiksemas ulatuses ja /või konsultatsioonidena ka põhikooli II-III kooliastmes. Diferentseeritud hindamise tingimuseks on, et õpilane osaleb logopeedia tundides.

(3) Psühholoog

Psühholoog nõustab õpetajaid ja lapsevanemaid õpilase HEV-küsimustes ja abistab õpilase individuaalsuse väljaselgitamisel, vajadusel kaasab teisi kooliväliseid spetsialiste.

(4) Sotsiaalpedagoog

Sotsiaalpedagoog selgitab klassijuhatajate ning aineõpetajate kaudu välja probleemsed lapsed ja pered. Kõikidele erivajadustega õpilastele võimaldatakse sotsiaalpedagoogi abi. Sotsiaalpedagoog nõustab nii probleemidega õpilasi kui nende vanemaid, teeb tihedat koostööd pedagoogide, piirkonna sotsiaaltöötajate, noorsoopolitsei ja meditsiiniastutustega. Vajadusel toetab koheselt kooli lisandunud õpilasi ja toetab peret.

Vajadusel esindab sotsiaalpedagoog õpilasi väljaspool kooli.

(5) Kooli õppenõustamiskomisjon

Klassijuhataja pöördub õpilase (kaasates lapsevanema või tema esindaja) probleemide arutamiseks HEVKO või sotsiaalpedagoogi poole. Komisjoni tööst võtavad osa tugispetsialistid, õpilase klassijuhataja ja aineõpetajad. Kooli õppenõustamiskomisjon arutab õpilaste abistamisega seotud küsimusi.

§ 33. Õpiabi osutamine

(1) Konsultatsioonid

Õpilastel on õigus saada ainealast konsultatsiooni, kui nad seda vajavad (on puudunud, ei ole ainekust aru saanud jne.) Igal õpetajal on oma konsultatsiooniaeg. Konsultatsioonide graafiku koostatakse hiljemalt 15. septembriks, see avalikustatakse kooli koduleheküljel ja õpilaste teadetetahvilil.

(2) Õpiabirühmad

Pearõhk on õpilase taju, mälu ja tähelepanu arendamisel, mis aitab kaasa mõtlemise ja kõne arengule. Õpiabirühma vastuvõtu aluseks on vajalik aineõpetaja ettepanek õppenõukogule või

õpilase individuaalsuse kaart, kus õpilase arengut kajastavad materjalid. Õpiabitundides viiakse läbi järgmisi tegevusi:

- 1) korrigeeritakse kõnepuudeid, arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet lähtuvalt kõnepuude mehhanismist või olemusest;
- 2) arendatakse kognitiivseid oskusi;
- 3) kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi.
- 4) Õpiabi rakendatakse üldjuhul I-VI klassi õpilastele. Õpiabitundi soovitab õpilasele aineõpetaja või logopeed, kui ta märkab õpiraskusi. Õpiabitundides osalemisest teavitatakse lapsevanemat kirjalikult.

(3) Tugiõpe

Puuduliku või nõrga poolaastahinde korral peab õpilane nõutavad teadmised ja oskused omandama üldjuhul järgmisel poolaastal. Õpilasele rakendatakse tugiõpet, mille töö aluseks on aineõpetaja koostatud tugiõppe kava. Tugiõpe toimub väljaspool õppetunde aineõpetaja juhendamisel. Uus poolaastahinne või -hinnang pannakse välja pärast tugiõppe lõppu arvestades tugiõppe tulemusi.

(4) Individuaalse õppekava määramine

IÕK on HEV-õpilase jaoks koostatud õppekava, mis loob õpilasele tingimused võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks.

(5) Koduõppe määramine

Koduõpet rakendatakse õpilasele:

- 1) tervislikel põhjustel nõustamiskomisjoni ettepanekul;
- 2) lapsevanema soovil ÕN otsuse alusel;
- 3) kooli ÕN otsusel vanema kirjalikul nõusolekul.

(6) Spetsialisti uuringule suunamine

Eriarstile suunamise soovitus teeb lapsevanemale teatavaks klassijuhataja. Samas teavitatakse lapsevanemat iseloomustuse koostamise vajadusest ja lepatakse kokku selle eriarstile edastamise viis. Lapsevanema nõudmisel väljastatakse lapsevanemale õpilase iseloomustus, mille koostab klassijuhataja. Vajadusel abistavad teda muud spetsialistid. Iseloomustuses tuuakse välja probleem, mille pärast otsustas kooli ümarlaud õpilase eriarstile saata.

(7) Täiendava õppetöö määramine

Täiendav õppetöö määratakse ÕN otsusega õppeperioodi lõpus õpilasele, kes ei ole omandanud õppekavas nõutud teadmisi ja oskusi. Täiendava õppetöö tulemusi hinnatakse ja kontrollitakse. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja juhendamisel spetsiaalseid ülesandeid, et omandada nõutud teadmised. Täiendava õppetöö rakendamise põhimõtted ning täiendavale õppetööle jätmise tingimused ja kord on sätestatud kooli õppekavas.

(8) Nõustamiskomisjoni suunamine

Kui koolis rakendatud tugisüsteemid ei ole andnud soovitud tulemusi või kui lapsevanem on esitanud sellekohase taotluse suunatakse õpilane nõustamiskomisjoni. Taotlus nõustamiskomisjonile soovitus saamiseks esitatakse:

- 1) õpilasele lihtsustatud, toimetuleku- või hooldusõppe kohaldamiseks;

- 2) individuaalse õppekavaga riiklikus õppekavas sätestatud taotletavate õpitulemuste asendamiseks või vähendamiseks, kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamiseks;
- 3) õpilasele tervislikel põhjustel koduõppe rakendamiseks;
- 4) Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 51 lõike 1 punktides 5–12 sätestatud klassi või rühma tingimustes õppe rakendamiseks või vastava klassi, rühma või õpilasele sobiva kooli leidmiseks;
- 5) hariduslike erivajadustega õpilasi kaasava õppe jaoks vajalike tingimuste loomiseks ja rakendamiseks koolis;
- 6) koolikohustuslikule õpilasele mittestatsionaarse õppevormi rakendamiseks;
- 7) ühe õpilase õpetamisele keskendatud õppe rakendamiseks;

Taotluse nõustamiskomisjonile soovitusel esitab

vanem või vanema nõusolekul kooli direktor punktides 1-4 ja 6-7 sätestatud juhul;

kooli direktor punktis 5 sätestatud juhul.

Koos taotlusega esitatakse nõustamiskomisjonile järgmised dokumendid:

- 1) õpilase või koolieelses lasteasutuses käiva lapse isikut tõendava dokumendi (selle puudumisel sünnitunnistuse või -tõendi) ärakiri või väljavõte;
- 2) kui taotluse esitab vanem, siis vanema isikut tõendava dokumendi ärakiri või väljavõte;
- 3) õpilase või koolieelses lasteasutuses käiva lapse individuaalse arengu jälgimise kaart, iseloomustus;
- 4) õpilase puhul kooli koostatud ülevaade eelnevate õppeaastate õpitulemustest ja klassitunnistuse ärakiri;
- 5) perearsti ja eriarsti või muu spetsialisti hinnang, kui see on vajalik haridusliku erivajaduse täpsustamiseks, et nõustamiskomisjon saaks soovitada sobilikku rakendatavat meetet;
- 6) rehabilitatsiooniplaani olemasolul selle ärakiri.

Dokumentide kogumise eest vastutab klassijuhataja.

(9) Kohaliku omavalitsuse komisjoni suunamine

Kooli õppenõustamiskomisjon kaasab vajadusel kohaliku omavalitsuse komisjoni õpilase abistamiseks.

§ 34. Koolikohustuse mittetäitjad

Klassijuhataja kontrollib süstemaatiliselt koolikohustuse täitmist

- 1) fikseerib õpilaste puudumised;
- 2) teavitab kohe lapsed vanemat;
- 3) selgitab välja põhjused;
- 4) nõuab õpiraskuste tekkimisel konsultatsioonides osalemist;
- 5) vajadusel kaasab probleemi lahendamise kooli juhtkonna;
- 6) teavitab KOV sotsiaaltöötajat.

Mõjutusvahendeid rakendatakse vastavalt kooli kodukorrale.

§ 35. Käitumisprobleemidega õpilased

(1) Käitumisprobleemidega õpilane eirab õpetajate nõudmisi, rikub järjepidevalt kooli kodukorda ega arvesta üldtunnustatud käitumisnorme, mis põhjustavad olulisi raskusi töötamiseks koos oma klassikaaslastega samal ajal samas ruumis.

(2) Õppetöö läbiviimisel pööratakse suurt tähelepanu õpilaste käitumisharjumuste korrigeerimisele ja soovitud käitumismallide omandamisele. Klassijuhataja on käitumisprobleemidega õpilasele tugiisikuks ja koordineerib erinevate osapoolte tööd. Vajadusel koostab kool õpilasele individuaalse käitumise tugikava kaasates õpilase abistamiseks erinevaid spetsialiste.

§ 36. Andekad õpilased

(1) Andekas õpilane on silmapaistvate tulemuste ja huviga ühes või mitmes aines. Tema erivajadustele pööravad tähelepanu aineõpetaja ja klassijuhataja.

(2) Andeka õpilase arengu toetamiseks:

- 1) diferentseerida tööd tunnis;
- 2) soovitada erinevaid õppematerjale;
- 3) koostada IÕK, mis esitab kõrgendatud nõudmisi õppesisule ja õpitulemustele;
- 4) soovitada vastavat huvialaringi;
- 5) suunata osalema TÜ Teaduskooli töös;
- 6) suunata osalema olümpiaadidel, konkurssidel, võistlustel.

7. PEATÜKK

KARJÄÄRIÕPPE KORRALDAMINE

§ 37. Karjääriõppe eesmärk

(1) Karjääriõppe eesmärgiks on toetada põhikoolilõpetajat oma isiksuseomaduste ja reaalse võimaluste hindamisel ning karjääriotsuste ja eneseteostuse seostamisel kaasaegse töömaailmaga.

§ 38. Karjääriõppe kättesaadavus

(1) Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärke arvestatakse kooli õpikeskkonna kujundamisel. Sellest lähtudes tuuakse aineõppesse ja klassijuhatajatundidesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse läbi karjääriteemalisi üritusi, võimalusel koostöös Olustvere TMK ja kohalike ettevõtetega.

(2) Tunnivälise tegevuse käigus saavad õpilased projekti- ja kutsepäevade, õppekäikude jms raames toetust karjääriotsuste ja eneseteostuse planeerimiseks.

(3) Karjäärinõustamisteenus tagatakse õpilasele, lapsevanemale ja õpetajale koostöös lähima nõustamiskeskusega.

(4) Koostöövõrgustiku (klassijuhataja, huvijuht) loomine. Tegevusi on kirjeldatud kooli ürituste kavas.

(5) Karjääriplaneerimist toetab Rajaleidja keskus.

§ 39. Oodatavad oskused ja pädevused põhikooli lõpul

(1) Põhikooli lõpus õpilane:

analüüsib enda isiksust;

eristab oma tugevaid ning nõrku külgi ja seostab neid edasiõppimise võimalustega;

kasutab eneseanalüüsi tulemusi karjääri planeerimisel;

teab tööturu üldist olukorda, prognoose ja vajadusi, erinevaid ettevõtluse vorme;

teab kutseid ja ameteid ning kohalikke majandustegevuse valdkondi;

oskab leida infot tööturu kohta;

teab haridustee jätkamise võimalusi,

oskab näha hariduse ja tööturu vahelisi seoseid;

suudab otsustada ja teadlikult arvestada otsuseid mõjutavate teguritega;

kasutab vajaduse korral karjääriteenuseid (karjäärinõustamine, karjääriinfo vahendamine, karjääriõpe);

teadvustab erinevate elurollide ja -stiilide seoseid tööga;

omab teadmisi ja oskusi isikliku karjääriplaani koostamiseks;

saab aru oma vastutusest karjääri planeerimisel;

kandideerib iseseisvalt töö- või õppekohale, vormistab vajalikud dokumendid.

8. PEATÜKK

ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

§ 40. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

(1) Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.

(2) Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb põhikoolis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet.

(3) Põhikool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes.

Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks iga õppeveerandi või poolaasta algul. Teabevahenditeks on e-kool, õpilaspäevik, kooli koduleht, infoleht 2 korda õppeaastas, lastevanemate koosolekud.

Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis arenguestlusi, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides.

Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

9. PEATÜKK

ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

§ 41. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Õpetajate koostöö eesmärgiks on õppekavas kirjeldatud taotletavate õpitulemuste ja pädevusteni jõudmine õppe-ja kasvatusetegevuste kaudu, lähtudes õpiväljunditest, etteantud ajast, õppekavas kirjeldatud õppesisust ja õpitegevusest.

Õpetaja töö planeerimine toimub kooli õppekava alusel lähtudes riiklikus õppekavas sätestatud üldistest põhimõtetest õppe-ja kasvatusetegevuse kavandamisele ja korraldamisele.

Koostöö Olustvere põhikoolis toimub kõigi osapoolte, st õpetaja, õpilase, lapsevanema, juhtkonna, hoolekogu vahel.

Koostöö on efektiivsem kui koolipere vahel valitsevad usalduslikud suhted ja üksiteisega arvestatakse.

Koostööd soodustavad erinevad koosolekud (õppenõukogud, töökoosolekud,

töögruppide kogunemised, lastevanemate koosolekud, arenguveestlused), ühisüritused

(koolitused, tähtpäevade tähistamised, väljasõidud, klassiõhtud), oluline on igapäevane suhtlemine, informatsiooni edastamine ja kogemuste vahetamine.

Õpetajad kuuluvad töögruppidesse, mille tööd koordineerib Olustvere põhikooli direktor. Töögrupid tegelevad kooli arendustegevusega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppekasvatustegevuse teemaga.

Olustvere põhikooli õpetajate töögrupp määrab eesmärgid uueks õppeaastaks. Eesmärgid püstitatakse järgnevas valdkonnades: õppetöö ja õpilaste arendamine; üritused; koostöö ja koolitusvajadus.

(8) Õppeaasta lõpul arutatakse töökoosolekul:

1) õppeaasta eesmärgid ja nende täitmine;

2) olulisemad üritused, nende analüüs (õnnestumised ja parendusvaldkonnad);

3) õppetöö - selle tulemuslikkus (ülevaade eksami- ja tasemetööde tulemustest, õnnestumised ja parendusvaldkonnad);

4) koostöö toimimine;

5) üldine hinnang tööle õppeaasta jooksul: olulisemad õnnestumised ja parendusvaldkonnad ning ettepanekud.

§ 42. Töökava koostamise põhimõtted

Aineõpetaja kujundab kooli õppekava alusel välja töökava, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.

Aineõpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ja ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja –materjale, õpetajatevahelist koostööd ning õppeaasta üldtööplaani.

Töökavad on vormistatud poolaastate kalenderplaanima. Poolaasta tööplaani esitatakse septembri ja jaanuari esimese nädala jooksul elektrooniliselt direktorile.

Aineõpetaja töökava koosneb järgmistest osadest:

õppenädal või kuupäevad;
ulatuslikum teema;
olulisemad alateemad;
käsitletavad põhimõisted;
lõiming teiste ainetega;
õppekirjandus jm õppematerjal;
oodatavad õpitulemused;
õpitulemuste kontrollimise/hindamise aeg ning moodused.

10. PEATÜKK

KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

§ 43. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Kooli õppekava vaadatakse läbi õppeaasta lõpul ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Kooli õppekava kehtestab direktor.

LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMINE

1. Läbiv teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“

1.1. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid.

1.2. Õpilast suunatakse:

- 1) teadvustama oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning kutseplaanide konkreetsemaks muutumisele;
- 2) arendama oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisioskusi ning teabega ümberkäimise oskusi;
- 3) arendama oskust seada endale eesmärgid ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt;
- 4) kujundama valmisolekut elukestvalt õppida ja kutseotsuseid teha ning tundma haridus- ja koolitusvõimalusi;
- 5) tutvuma erinevate ametite ja elukutsetega, nende arenguga minevikus ja tulevikus, tundma õppima töösuhteid reguleerivaid õigusakte ning kodukoha majanduskeskkonda.

1.3. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemine I kooliastmes

Läbiva teema käsitlemine I kooliastmes aitab õpilasel kujundada positiivset hoiakut õppimisse ning toetab esmaste õpioskuste omandamist. Mänguliste tegevuste abil aidatakse õpilasel kujundada ning õppida tundma ennast ja lähiümbruse töömaailma, tuginedes õpilase kogemustele igapäevaelust. Õpilasele tutvustatakse erinevaid tegevusalasid ja ameteid, nende olulisust ning omavahelisi seoseid.

1.4. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemine II kooliastmes

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes keskendub õpilase sotsiaalsetele ja toimetulekuoskustele, oma huvide ja võimete tundmaõppimisele ning arendamisele. Eesmärk on aidata õpilasel kujundada põhilisi õpioskusi, empaatiavõimet ning suhtlemis- ja enesekontrollioskusi. Õpilasele tutvustatakse erinevaid elukutseid ja töid ning nende seost inimeste individuaalsete eelduste ja huvidega.

1.5. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemine III kooliastmes

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub õpilase võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamisele, õpioskuste arendamisele ning esmaste kutsevalikutega seostamisele. Õpilasi juhatakse mõtlema oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutlema, millised eeldused ja võimalused on neil olemas, et oma soove ellu viia. Tähtis on käsitleda töö ja kutsega seotud stereotüüpseid suhtumisi kriitiliselt, et need ei muutuks õpilase tulevikuväljavaadete piirajateks. Õpilasi teavitatakse erinevatest tööharjutamise võimalustest ning julgustatakse neid kasutama. Õpilasele vahendatakse teavet edasiõppimisvõimaluste kohta ning luuakse võimalus saada kutsenõustamist.

2. LÄBIV TEEMA „KESKKOND JA JÄTKUSUUTLIK ARENG“

2.1. LÄBIVA TEEMA „KESKKOND JA JÄTKUSUUTLIK ARENG“ KÄSITLEMISEGA TAOTLETAKSE ÕPILASE KUJUNEMIST SOTSIAALSELT AKTIIVSEKS, VASTUTUSTUNDLIKUKS JA KESKKONNATEADLIKUKS INIMESEKS, KES HOIAB JA KAITSEB KESKKONDA NING VÄÄRTUSTADES JÄTKUSUUTLIKKUST, ON VALMIS LEIDMA LAHENDUSI KESKKONNA- JA INIMARENGU KÜSIMUSTELE.

2.2. Õpilast suunatakse:

- 1) aru saama loodusest kui terviksüsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
- 2) aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest;
- 3) väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
- 4) arutlema keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil, kujundama isiklikke keskkonnaalaseid seisukohti ning pakkuma lahendusi keskkonnaprobleemidele;
- 5) võtma vastutust jätkusuutliku arengu eest, kasutama loodussäästlikke ja jätkusuutlikku arengut toetavaid tegutsemisviise; hindama ning vajaduse korral muutma oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.

2.3. LÄBIVA TEEMA „KESKKOND JA JÄTKUSUUTLIK ARENG“ KÄSITLEMINE I KOOLIASTMES

LÄBIVA TEEMA KÄSITLEMINE I KOOLIASTMES TUGINEB ÕPILASE KOGEMUSTELE, IGAPÄEVAELU NÄHTUSTELE NING LOODUSE VAHETULE KOGEMISELE. ÕPPE JA KASVATUSE KAUDU TAOTLETAKSE ÕPILASE KESKKONNATAJU KUJUNEMIST, PÖÖRATAKSE TÄHELEPANU KODU- JA KOOLIÜMBRUSE KESKKONNAKÜSIMUSTELE NING TEGUTSEMISVIISIDELE, MILLE ABIL ON KESKKONNAPROBLEEME VÕIMALIK PRAKTILISELT ÄRA HOIDA JA LAHENDADA.

2.4. LÄBIVA TEEMA „KESKKOND JA JÄTKUSUUTLIK ARENG“ KÄSITLEMINE II KOOLIASTMES

LÄBIVA TEEMA KÄSITLEMINE II KOOLIASTMES KESKENDUB PEAMISELT KODUÜMBRUSE JA EESTI KESKKONNAPROBLEEMIDE KÄSITLEMISELE. ARENDATAKSE TAHET OSALEDA KESKKONNAPROBLEEMIDE ÄRAHOIDMISES JA LAHENDAMISES NING KUJUNDATAKSE KESKKONNAALAST OTSUSTAMISOSKUST. ARENDATAKSE SÄÄSTVAT SUHTUMIST ÜMBRITSEVASSE JA ELUKESKKONNA VÄÄRTUSTAMIST, ÕPITAKSE TADVUSTAMA END TARBIJANA NING TOIMIMA KESKKONDA HOIDVALT.

2.5. LÄBIVA TEEMA „KESKKOND JA JÄTKUSUUTLIK ARENG“ KÄSITLEMINE III KOOLIASTMES

LÄBIVA TEEMA KÄSITLEMINE III KOOLIASTMES KESKENDUB KOHALIKE NING GLOBAALSETE KESKKONNA- JA INIMARENGUPROBLEEMIDE KÄSITLEMISELE. EESMÄRK ON KUJUNDATA ARUSAAMA LOODUSEST KUI TERVIKSÜSTEEMIST, LOODUSKESKKONNA HAPRUSEST NING INIMESE SÕLTUVUSEST LOODUSVARADEST JA -RESSURSSIDEST. ÕPPEMEETODITEST ON KESKSEL KOHAL AKTIIVÕPPEMEETODID, RÜHMATÖÖD, JUHTUMIÜRINGUD, ARUTELUD NING ROLLIMÄNGUD. ÕPITAVAD TEADMISED, OSKUSED JA HOIAKUD LOOVAD EELDUSED VASTUTUSTUNDLIKU NING SÄÄSTVA SUHTUMISE KUJUNEMISEKS OMA ELUKESKKONDA NING EETILISTE, MORAALSETE JA ESTEETILISTE ASPEKTIDE ARVESTAMISEKS IGAPÄEVAELU PROBLEEMIDE LAHENDAMISEL.

3. Läbiv teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“

3.1. Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele.

3.2. Õpilast suunatakse:

- 1) väärtustama ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatus ja vabatahtlikkusel põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
- 2) olema algatusvõimeline ja ettevõtlik, kujundama isiklikke seisukohti ning neid väljendama;
- 3) tundma õppima ja kaitsma enda ja teiste õigusi ning mõistma nendega kaasnevat vastutust ja kohustusi;
- 4) mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist;
- 5) mõistma enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandama oskusi osaleda otsustamisprotsessides;
- 6) mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas ning suhtuma positiivselt ettevõtlusse ja selles osalemisse.

3.3. Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemine I kooliastmes

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on keskne saada koostöö ja ühiste otsuste tegemise kogemusi. Selle viisid on õpilaste vabatahtlik tegevus, nt talgutöö, ühisürituste korraldamine vms. Lähtudes paikkonna võimalustest, tutvustatakse õpilasele kodukandi ettevõtteid, noorteühinguid ja teisi vabatahtlikke organisatsioone või huvirühmi, kes korraldavad kogukonnas üldkasulikke tegevusi, milles õpilased saavad osaleda.

3.4. Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemine II kooliastmes

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on oluline toetada õpilase initsiatiivi ning pakkuda talle võimalusi ja abi ühisalgatusteks. Õpilasi innustatakse iseseisvalt tegutsema ühise eesmärgi nimel ning võtma sellega kaasnevat vastutust ja kohustusi. Oluline on suunata õpilasi leidma jõukohastele probleemidele loomingulisi lahendusi ning aidata neil kogeda koos tegutsemise kasulikkust ja vajalikkust.

3.5. Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ käsitlemine III kooliastmes

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes keskendub ühiskonna eri sektorite (avaliku, tulundus- ja mittetulundussektori) toimimisele ning nende seostele. Tähtsal kohal on riigi demokraatliku valitsemise korraldus ning üksikisiku või huvirühma osalemis- ja mõjutamisvõimalused kohaliku ja ühiskonna tasandi otsuste tegemisel. Kodanikualgatuse ning vabatahtlikuna tegutsemise mõistmiseks ja motiveerimiseks ning ettevõtlikkuse arendamiseks tutvustatakse õpilasele võimalusi osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema.

4. Läviv teema „Kultuuriline identiteet“

4.1. Läviva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuri-teadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.

4.2. Õpilast suunatakse:

- 1) mõistma ennast kultuuri kandjana, edasiviijana ja kultuuride vahendajana;
- 2) mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana;
- 3) olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingusse, taunima diskrimineerimist;
- 4) tundma õppima ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitule ning seda üldistades, teiselt poolt ka omaalgatuslikult loetule, nähtule ja kogetule;
- 5) teadvustama ning tundma õppima mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;
- 6) omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.

4.3. Läviva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemine I kooliastmes

Läviva teema käsitlemisel I kooliastmes on oluline pakkuda õpilasele võimalust osaleda oma kultuurikeskkonna tavades ja kogeda sellega seonduvaid emotsioone. Õpilasel aidatakse jõuda mõistmiseni, et teatud tavad ja kombes on omased teatud kultuurile. Õppe ja kasvatuses kujundatakse meie kultuuriruumis üldiselt tunnustatud käitumisharjumusi, toetatakse uudishimu uue ja erineva suhtes ning positiivset suhtumist sellesse. Õpilaste erinevaid kogemusi kokku viies saavutatakse üldpilt oma kultuurist ja selle kokkupuudetest teiste kultuuridega.

4.4. Läviva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemine II kooliastmes

Läviva teema käsitlemisel II kooliastmes on tähtis kujundada positiivseid hoiakuid erinevate kultuuride ja inimeste suhtes ning vältida eelarvamusliku suhtumise kujunemist. Õpitakse respektierima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit. Õppes ja kasvatuses leitakse võimalusi, kus õppija saab rakendada oma teadmisi ja oskusi omakultuuri tutvustamiseks näiteks koolide ja rahvusvaheliste projektide kaudu.

4.5. Läviva teema „Kultuuriline identiteet“ käsitlemine III kooliastmes

Läviva teema käsitlemisel III kooliastmes on keskne aidata õpilasel mõista, et omaenda tugev kultuuriline identiteet toetab teda teistes kultuurides orienteerumisel. Õpilasele pakutakse

erinevaid võimalusi omandada kogemusi ning süvendada teadmisi teistest kultuuridest, saada elamusi erinevatest kunsti- ja kultuurivaldkondadest, sealhulgas võimalust kaasa lüüa kohalike kultuurisündmuste ettevalmistamises ja läbiviimises.

5. Läbiv teema „Teabekeskond“

5.1. Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi.

5.2. Õpilast suunatakse:

- 1) mõistma vahetu ja vahendatu sarnasusi ning erinevusi;
- 2) valima sobivat suhtlusregistrit ning sidekanalit olenevalt olukorrast ja vajadusest;
- 3) määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;
- 4) kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad erinevaid teavikuid ja teabekeskondi;
- 5) arendama kriitilise tebeanalüüsi oskust.

5.3. Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemine I kooliastmes

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on keskmes õpilase igapäevane teabekeskond. Õpetaja abil ja kaaslaste toel harjutakse kirjeldama oma tegevust teabekeskonnas. Õpilane õpib mõistma temale suunatud teadete suhtluseesmärki ning eristama olulisi teateid ebaolulistest. Samuti harjub õpilane mõistma, millised seaduspärasused kehtivad privaatses ja millised avalikus ruumis, sealhulgas internetis. Läbiva teema rõhuasetused toetavad I kooliastmes inimeseõpetuse, emakeele ning teiste õppeainete kaudu toimuvat suhtlemisoskuste kujundamist. Õpilase eakohast meediakasutust arvestades pööratakse rohkem tähelepanu visuaalsele meediale ning visuaalse teksti analüüsile.

5.4. Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemine II kooliastmes

Läbiva teema käsitlemisel II kooliastmes on käsitluse keskmes avalikus ja privaatses ruumis toimimise seaduspärasused ning põhiliste kommunikatsiooniformaatide tundmaõppimine. Õpilane harjub internetis liikudes eristama avalikku ja isiklikku sfääri ning valima selle põhjal õiget suhtlusviisi. Teise kooliastme jooksul harjutakse lugema ja kuulama uudist kui üht ajakirjanduse põhilist tekstiliiki, hindama selle kvaliteeti ning tuvastama uudises puuduvat teavet.

5.5. Läbiva teema „Teabekeskond“ käsitlemine III kooliastmes

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes õpitakse mõistma ja analüüsima meedia rolle ühiskonnas, sealhulgas majanduselusel, ning kasutama meediat teabeallikana. Senisest olulisemaks muutub teabe usaldusvärsuse kriitiline hindamine, kuna õpilane hakkab leitud teavet järjest rohkem kasutama isiklike otsuste tegemiseks (nt õppimisvõimalusi valides). Õpetus ja kasvatus töö aitavad õpilasel mõista internetis leiduvaid võimalusi ja ohte ning

ennast ja oma privaatsust kaitsta; iseseisev teabeotsing muutub õpilasele harjumuspäraseks. Läbiva teema käsitlemine loob võimalused analüüsida meediaga seotud problemaatilisi olukordi (eraellu sekkumine, vääртеabe edastamine, huvide kahjustamine, kallutatud teabe edastamine vms).

6. Läbiv teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“

6.1. Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.

6.2. Õpilast suunatakse:

- 1) omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;
- 2) mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ning keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
- 3) aru saama tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest;
- 4) mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamise seotud eetilistes küsimustes;
- 5) kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (edaspidi IKT) eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
- 6) arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.

6.3. Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemine I kooliastmes

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes õpitakse tundma infotehnoloogia kasutamise põhivõtteid, vormistades arvutiga loovtöid. Soovitav on kasutada eelkõige frontaalset õpetamismeetodit ning mängulisi arvutiprogramme. Tehnoloogia rakendamise võimalusi mitmekesistatakse foto või video tegemise ning mudelite ja makettide meisterdamise integreerimise kaudu õppetegevusse.

6.4. Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemine II kooliastmes

Läbiva teema käsitlemine II kooliastmes põhineb eelkõige kooli ja õppetöoga seonduvatel praktilistel ülesannetel, mis eeldavad tehnoloogia rakendamist erinevates ainetundides või huvitegevuses. Arvutipõhises õppes on soovitatav kasutada rühmatööd ja aktiivõppemeetodeid.

6.5. Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon“ käsitlemine III kooliastmes

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes kujundab IKT rakendamise pädevusi igapäevaelus ja õpingutes. Nende pädevuste kujundamiseks tuleb erinevate õppeainete õpetajatel lõimida oma ainetundidesse IKT rakendamisel põhinevaid meetodeid ja töövõtteid. Lisaks arvutiklassis

peetud ainetundidele on III kooliastmes soovitatav kasutada nüüdisaegseid IKT vahendeid ka kodutööde ja õuesõppe puhul.

7. Läbiv teema „Tervis ja ohutus“

7.1. Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.

a) Tervisekasvatus põhineb õpilaste tervisega seonduvate teadmiste ja hoiakute ning sotsiaalsete toimetulekuoskuste arendamisel. Seda toetab tervist edendava kooli põhimõtete rakendamine koolis.

b) Ohutuse valdkonnas õpetatakse käituma ohutult liiklus-, tule-, veeohu ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajaduse korral abi.

7.2. Õpilast suunatakse:

a) tervise valdkonnas:

1) terviseteadlikkuse arenemisele, sealhulgas oma tervise ja turvalise käitumise väärtustamisele;

2) kasutama oma teadmisi, enesega toimetuleku oskusi ning üldisi sotsiaalseid oskusi enda ja teiste turvalisuse, sealhulgas turvalise koolikeskkonna kujundamiseks;

3) teadvustama oma otsuste ja käitumise ning selle tagajärgede seost tervise ja turvalisusega;

4) leidma ning kasutama usaldusväärset terviseteadet ja abiteenuseid;

5) teadvustama keskkonna mõju oma tervisele.

b) ohutuse valdkonnas:

1) tundma eri liiki ohuallikate ja ohtlike olukordade olemust ning nende võimalikku tekkemehhanismi;

2) vältima ohuolukordadesse sattumist;

3) kujundama turvalisele kooli- ja kodukeskkonnale ning liiklusohutusele suunatud hoiakuid ja käitumist;

4) omandama teadmisi ning oskusi ohu- ja kriisiolukordades tõhusalt käituda;

5) kujundama õiget liikluskäitumist, harjuma järgima liikluses kehtivaid norme ning arvestama kaasliiklejaid;

6) tundma õppima ja väärtustama liikluse ning ohutuse reeglitest tulenevaid õigusi, kohustusi ja vastutust.

7.3. Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemine I kooliastmes

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes pannakse rõhk tervislike ja ohutute käitumisviiside kujundamisele. Õppija omandab eakohased teadmised ja oskused seonduvalt tervise füüsilise, vaimse, emotsionaalse kui sotsiaalse tervise aspektiga ning kujuneb tervist väärtustav hoiak. Selles vanuses on tähtis, et õpilane mõistaks ohu olemust ja selle tekkepõhjusti oma igapäevases

keskkonnas ning omandaks oskused käituda ohutult ja turvaliselt. Õppemeetoditest on rõhk jutustustel, aruteludel, rühmatöödel, demonstatsioonidel, rollimängudel ja käitumise modelleerimisel.

Liikluskasvatuses käsitletavat teemat: „Jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemine, käitumine ja liikluses toimetulek“ lähtuvad eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast. Õpetajate töökavades määratletakse liikluskasvatuse täpsustatud teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides.

I kooliastme lõpuks viiakse läbi liiklusõpetus jalgratturi juhiloa saamiseks

7.4. Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemine II kooliastmes

Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemisel II kooliastmes pööratakse teadmiste ja oskuste kujundamise kõrval tähelepanu eelkõige vastavasisuliste väärtushinnangute kujundamisele, õpetuse elulähedusele ja levinuma riskikäitumise ärahoidmisele (käitumine, millega kaasnevad nt vigastused, ohu tekkimine, alkoholi jt uimastite kuritarvitamine, suitsetamine, seksuaalne riskikäitumine, ebatervislik toitumine, vähene kehaline aktiivsus ja kehaline ülekoormus). Õppemeetoditest sobivad aktiivõppemeetodid, arutelu, rühmatöö, rollimängud ja demonstatsioonid. Õppetööd ainetundides saavad täiendada noortelt noortele metoodikal põhinevad tunnivälised projektid.

Liikluskasvatuses käsitletavat teemat: „Erinevad liiklusolukorrad“, „Ohutu liiklemine linna ja maapiirkonna teedel“ selgitatakse lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt.

Õpetajate töökavades määratletakse liikluskasvatuse täpsustatud teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides.

7.5. Läbiva teema „Tervis ja ohutus“ käsitlemine III kooliastmes

Läbiva teema käsitlemisel III kooliastmes pööratakse tähelepanu tervist ja ohutust väärtustavate hoiakute kujundamisele ning tervisliku ja ohutu käitumise oskuste arendamisele. Õppemeetoditest on kesksel kohal aktiivõppemeetodid, diskussioon, juhtumianalüüsid, rühmatöö, uurimisprojektid ja rollimängud. Tähtsal kohal on ka õpilastega korraldatavad klassivälised ennetusprogrammid ning õpilaste maksimaalne kaasamine tervist edendavatesse ja ümbritseva turvalisust suurendavatesse tegevustes.

Liikluskasvatuses käsitletavat teemat: „Erinevad liiklusolukorrad“, „Ohutu liiklemine linna ja maapiirkonna teedel“ selgitatakse lapse enda ja teiste liiklejate ning üldise liikluskultuuri seisukohalt.

Õpetajate töökavades määratletakse liikluskasvatuse täpsustatud teemad, mida käsitletakse integreerituna ainetundides.

8. Läviv teema «Väärtused ja kõlblus»

8.1. Läviva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

8.2. Õpilast suunatakse:

- 1) tunnustama väärtusi, kõlbelisi norme ja viisakusreegleid;
- 2) analüüsima süstemaatiliselt kõlbelisi norme ja väärtusi;
- 3) arutlema üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja neid omaks võtma;
- 4) juhinduma oma käitumises neist põhimõtetest ning hindama iseenda ja kaasinimeste käitumist nende alusel;
- 5) osalema kollektiivi (klassi, kooli, huviringi jm) eetikakoodeksi ja käitumisreeglite väljatöötamises ning neid järgima;
- 6) reflekteerima nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumispõhimõtete üle, kasutades kõlbeliste konfliktide lahendamise ning vastutustundlike valikute tegemise oskusi.

8.3. Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemine I kooliastmes

Läbiva teema käsitlemisel I kooliastmes on rõhk iseenda tundaõppimisel, heade kommete omandamisel ja sellise klassikollektiivi kujundamisel, kus peetakse oluliseks õiglust, ausust, hoolivust, sallivust, inimväärikust, lugupidamist enda ja teiste vastu, lubaduste pidamist ning demokraatlikku osalemist ja rahvuslikkust. Õppemeetoditest on esikohal töö jutustustega, rollimängud, arutelud ja õpetaja selgitused, mille vältel õpitakse oma kogemusi teadvustama ning oma tegutsemist jälgima ja reflekteerima.

8.4. Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemine II kooliastmes

Läbiva teema käsitlemisega II kooliastmes teadvustatakse ja mõtestatakse kõlbelisi norme ning kujundatakse sallivust ja lugupidamist erinevate inimeste vastu. Erinevaid vaatenurki pakkuva käsitluse kaudu taotletakse õpilase isiklike seisukohtade kujunemist humanistlike kõlbeliste normide taustal. Õpilase mõttearendustesse tuleks suhtuda paindlikult, jättes õpilasele võimaluse säilitada oma arvamus. Õppemeetoditest on kesksel kohal lugude analüüs, aktiivõppemeetodid, rühmatöö, konfliktsete juhtumite arutelu ning rollimängud. Õppevara kaudu tutvustatakse õpilasele positiivseid kõlbelisi eeskujusid ja ideaale. Igapäevases koolielus pakutakse võimalusi rakendada omandatud teadmisi.

8.5. Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus“ käsitlemine III kooliastmes

Läbiva teema käsitlemine III kooliastmes toob selgemalt esile väärtushinnangute ja kõlbeliste normide ühiskondliku ning ajaloolis-kultuurilise mõtme. Erinevate maailmavaadete ja religioonide tutvustamisega (ajaloos ning tänapäeval) toetatakse sallivuse ja lugupidava suhtumise ning maailmavaatelistes küsimustes orienteerumise oskuste kujunemist. Eri allikatest teabe kogumisega, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlbelisuse temade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse. Sobilik on teha uurimisprojekte, mis võimaldavad käsitleda küsimusi sügavamalt ja mitmekülgsemalt.

NÕUDED LOOVTÖÖ KIRJALIKULE OSALE JA UURIMUSTÖÖLE

Nõuded teksti vormistusele on:

Töö vormistatakse A4 formaadis valgele paberile arvutikirjas Times New Roman suurusega 12 punkti ja reavahega 1,5 punkti.

Tekst paigutatakse paberile rööpjoondatult.

Lehekülje vasakus servas on 3 cm, paremas 2 cm, üla- ja alaservas 2,5 cm laiune veeris.

Peatükkide, sissejuhatus, kokkuvõtte, allikate loetelu ja lisade pealkirjad kirjutatakse läbiva suure tähega, alajaotuste ja alapunktide pealkirjad kirjutatakse väiketähtedega.

Pealkiri asub lehe vasakus servas, pealkirja järele punkti ei panda, sõnu pealkirjas ei poolitata.

Iga peatükk algab uuel leheküljelt, peatüki pealkirja ja sellele järgneva teksti, alapealkirja ning sellele eelneva ja järgneva teksti ning tekstilõikude vahele jäetakse 6-punktiline vahe.

Tekst kirjutatakse ainult lehe ühele küljele.

Kõik leheküljed nummerdatakse, tiitellehele numbrit välja ei trükita, numbri koht on lehekülje alumisel veerisel.

Töö struktuur

1. Tiitelleht algab ülaservalt kooli nimega. Tiitellehe keskkohast veidi kõrgemale kirjutatakse töö täielik pealkiri. Pealkirja alla kirjutatakse töö liik (loovtöö). Tiitellehe teise kolmandiku lõppu, paremasse serva trükitakse autori ja juhendaja nimed. Lehe alumise serva keskele trükitakse töö valmimise koht ja aasta. (Lisa 3)

2. Sisukord koosneb töö jaotise pealkirjadest, nende ees olevatest süsteemitähistest ja leheküljenumbritest (Lisa 4).

3. Sissejuhatus sisaldab teema valiku põhjendust, töö eesmärgi (juhtmotiiv, põhiprobleem) sõnastamist ning selle saavutamise teid ja võtteid, ülevaadet peamistest allikatest. Soovitav on sissejuhatus vormistada kõige viimasena, siis haakub ta teema käsitlemisega kõige paremini. Heaks tooniks on kõigi töö valmimisele kaasa aidanud isikute tänamine. Sissejuhatus on 0,5-1 lehekülge.

4. Töö põhiosa annab ülevaate valminud eseme(te), töövõtete ning materjalide ajaloolisest taustast, annab vastuse sissejuhatuses tõstatatud küsimustele, kirjeldatakse töö valmimise protsessi. Põhiosa jagatakse peatükkideks ja alapeatükkideks. Igale peatükile pannakse sisu kajastav pealkiri. Põhimaht on 1-5 lehekülge.

5. Kokkuvõtte sisaldab hinnangut tehtud tööle ja seda, mida töö valmimise käigus õpiti. Võib esitada soovitusi tulemise edasiseks rakendamiseks. Kokkuvõttes ei esitata enam uusi andmeid ja fakte ega viidata kirjandusele. Kokkuvõtte maht on 0,5-1 lehekülge.

6. Kirjanduse loetelu sisaldab töös kasutatud allikaid, mis reastatakse autorite nimede tähestikulises järjekorras. Sama autori töö esitatakse ilmumisaasta järjekorras. Raamatute ja artiklite kohta esitatakse järgmised andmed: autori(te) nimi (nimed), ilmumisaasta, pealkiri ja alapealkirjad (vastavalt tiitellehele), trüki köide, osa, number, ilmumiskoht, kirjastus või väljaandja.

Raamatu näide: Lorents, P. 2006. Süsteemide maailm. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus

Artikli näide: Põld, P. 1993. Eesti tulevik ja karskus. – Valitud tööd. 2 kd, lk 16-30

7. Lisad on tööd täiendav või illustreeriv materjal (joonised, tabelid, diagrammid, fotod jne). Lisad pealkirjastatakse ja tähistatakse „Lisa 1“, „Lisa 2“ jne.

Tiitellehe näidis

Olustvere Põhikool

ÕPILASTÖÖDE VORMISTAMINE OLUSTVERE PÕHIKOO LIS
juhendmaterjal

autor Meesi Maasikas
juhendaja Rein Rebane

Olustvere 2012

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. HETKEOLUKORD JA ÜLDINE KIRJELDUS.....	6
1.1. Ajalooline taust.....	6
1.2. Paiknemine.....	7
1.3. Looduslikud olud.....	8
1.4. Kultuuriobjektid ja vaatamisväärsused.....	9
1.4.1 Muinsuskaitse.....	10
1.5. Majanduslik olukord.....	11
2. SISE- JA VÄLISKESKKONNA ANALÜÜS.....	12
2.1. SWOT-analüüs.....	12
2.2. Eesmärgid prioriteetsetes valdkondades.....	13
3. VISIOON.....	14
KIRJANDUSE LOETELU.....	15
LISAD.....	16

Liivi Lindemann

Direktor